



Egyetemi Hallgató Képviselet Ingyenes sportolási lehetőség az újonnan átadott BME Sportközpontban, dumaszínházi fellépők, főzőverseny, vetélkedők, Borgore, Sash!, Brains, Andro és többek között Julia Carpenter várja az Egyetemi Napok látogatóit. 14. oldal



\_\_\_\_\_\_

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

X. évf. 9. szám • 2012. szeptember 3.

Egyetemi Hallgatói Képviselet lapja

BME Körkép

### Szebbek és drágábbak a kolik ősztől



Idén nyáron folytatódott a felújítási hullám, a műegyetemi kollégiumok jelentős része magasabb komfortfokozatú lett. A Martosból mintakoli lett, máshol a tavalyról elmaradt munkálatok folytatódtak.

Sport

### Nem akarunk kigyúrt hallgatókat látni



Végre elkészült egyetemünk párját ritkító sportközpontja, az ÉL csarnok. Megtörtént a hivatalos átadás, s szeptember elsejétől bármelyik egyetemi polgár kedvére használhatja a sporteszközöket, a pályákat – persze a meghatározott szabályok szerint. 12. oldal

# Komoly forrásszűke elé nézünk

Eggyel több rektorhelyettessel és háromszázzal kevesebb felvett hallgatóval kezdődik az idei őszi szemeszter. A rektor továbbra is **Dr. Péceli Gábor**, akit a felvételi eredményekről, a rektori ciklus terveiről kérdeztünk, és aki elmondta véleményét a lehetséges új felsőoktatási finanszírozási modellről is.

A második rektori ciklusban az eddigi egy helyett két új rektorhelyettes vesz részt az egyetem vezetésében. Az oktatási ügyek felelőse Dr. Jobbágy Ákos, míg a tudományos és innovációs ügyeké Dr. Aszódi Attila. Melyek a két új vezető legfőbb feladatai?

Az előző rektori ciklusban Dr. Andor György egyetlen általános rektorhelyettesként elsősorban a költségvetés és a létesítmény program kidolgozásáért és végrehajtásáért volt felelős. Ebben az időszakban az oktatásszervezés egyetemi szintű feladatait Dr. Jobbágy Ákos oktatási igazgató látta el, aki praktikusan ugyanezt a munkát mostantól rektorhelyettesi minőségben végzi. Feladata



továbbra is az egyetemi szintű oktatási feladatok koordinálása, valamint oktatási ügyekben a kapcsolat tartása a fenntartónkkal. Tehát ezen a téren lényeges változás nem történt. A tudományos és innovációs rektor helyettesi posztot Dr. Aszódi Attila, a Nukleáris Technikai Intézet igazgatója tölti be, aki az egyetem K+F+I tevékenységnek szervezéséért, valamint

a kutatóegyetemi feladataink koordinálásáért felelős.

Miért volt szükség a rektorhelyettes szám bővítésre?

Elsősorban a BME, mint kutatóegyetemmel szemben támasztott elvárások folyamatos megfelelése érdekében láttam szükségesnek a tudományos terület megerősítését. Ettől függetlenül az elmúlt négy évben többen is vélekedtek úgy, hogy külső megítélésünk szempontjából sem szerencsés, hogy nincsen oktatási és tudományos rektorhelyettesünk. Végül ezek a kérések, elvárások is motiváltak abban, hogy egy korábbi rektori ciklus modellje álljon vissza.

Folytatás a 7. oldalon

### Ki mit ír alá?

Az új hallgatói szerződést a hallgatói jogviszony létesítésekor az állami ösztöndíjas, és részösztöndíjas diákok írnak alá. A másik szerződő fél a Magyar Állam.

Több, mint másfél éve hatalmas port kavarva kezdődtek viták, egyeztetések, tüntetések. Mára elcsitulni látszik ez az érdeklődés. Július 9-ére szerveztek tüntetést Nem kérünk a hallgatói szerződésből jelszóval, ám a Szalay utcában megrendezett flashmob kicsi, de lelkes csapata nem tudott beleszólni a törvénykezés menetébe. A szerződés



mintaszövege június 26-án került fel a Felvi és az Oktatási Hivatal honlapjára, ezenkívül az előbbi rendszerbe belépve minden frissen felvett megnézhette az egyedi, saját adataival kitöltött szerződését. Ezt a beiratkozáskor kell aláírni.

Folytatás az 5. oldalon

# Kormányrendeletre várunk, késik a TJSZ módosítás

Késnek a Nemzeti Felsőoktatási Törvény végrehajtási rendeletei, bár a 2012/2013-as tanévet már ezeknek a rendeleteknek megfelelően kellene az egyetemnek elkezdenie.

A csúszás megnehezíti, hogy az intézmény belső szabályozását, többek között a Tanulmányi és Vizsga Szabályzatot (TVSZ) és a Térítési és Juttatási Szabályzatot (TJSZ) azoknak megfelelően módosítani tudják. "2011



decemberében a Parlament elfogadta a Nemzeti Felsőokta-

tásról szóló törvényt, amelyhez különböző kormányrendeletek vannak készülőben. Bár ezekről nem sokat tud az egyetem, a 2012/2013-as tanévet már sok esetben a még meg nem született, el nem fogadott rendeletek alapján kellene elkezdeni" - kezdte a helyzet bemutatását Rácz Tamás az EHK juttatásitérítési referense. Majd hozzátette, hogy különös évkezdésre számíthatunk, mivel az 51/2007es módosítása, a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló kormányrendelet, amely azt szabályozza, hogy a hallgatók milyen juttatásokban részesülhetnek, még nem került elfogadásra, ezért a felsőoktatási intézmények nem tudják a vonatkozó szabályokat betartani.

Folytatás az 3. oldalon



### MŰHELY újságíróképzés

Íráskészség fejlesztés, kérdezéstechnika, háttér- és összefüggéselemzés **Jelentkezés:** info@muhely.com • **Jelentkezési határidő:** 2012. szeptember 18.

A 14 alkalmas képzés minden BME hallgatónak ingyenes! A képzésen jól teljesítő hallgatók felvételt nyerhetnek a Műhely újságírói csapatába.

## Szebbek és drágábbak a kolik ősztől

Idén nyáron folytatódott a felújítási hullám, a műegyetemi kollégiumok jelentős része magasabb komfortfokozatú lett. A Martosból minta kolilett, máshol a tavalyról elmaradt munkálatok folytatódtak. Az őszi kollégiumi körkép során Fekete Dóra EHK képviselő volt segítségünkre.

A legnagyobb volumenű felújítást a Martos Flóra Kollégiumban végezték el, amely a három éve tartó renoválási ciklust zárta. A korábbi évek kisebb-nagyobb munkálatait, mint a nyílászárók cseréje, idén egy teljes körű belső renoválás követte. A szobák és a folyosók járólap cseréje mellett a teljes belső bútorzatot is megújították. "Vadonatúj ágyak, beépített szekrények, új ajtók, szagelszívóval bővített konyhák várják a kollégistákat. A régi, lepukkant Martosra szinte már semmi nem



emlékeztet" – fogalmazott Fekete Dóra. Mindössze a folyosók festését nem fejezték be határidőre, azonban az őszi szemeszterben ennek is eleget tesz a kivitelező. A Martossal párhuzamosan a Vásárhelyi kollégiumban is elkezdték, és egy hónapon belül fejezik be a napkollektorok telepítését, amelyre az egyetem pályázaton nyert támogatást. Az újítás eredménye-

ként várhatóan jelentős mértékben csökkeni fog a két intézmény rezsiköltsége. Emellett a Vásárhelyiben tavalyról elmaradt négy szint folyosó burkolatának a cseréje, amelyet idén pótoltak. Megtudtuk, hogy az építős koliban ősztől 24 fővel bővül a férőhelyek száma is. Az eddig MTA használatában lévő tizedik emeletet, ahonnan a képviselő szerint remek a panoráma,

ősztől szintén BME-s kollégisták lakják. A renoválási hullámot a Bercsényi kollégiummal folytatták, amelynek földszintjén bútorokkal bővítették a tanulóhelyként is használható közösségi helyiségeket. A Wignerben felújították a lépcsőházat, új burkolatot kapott a sportpálya, és a régóta várt forgóvillás beléptető rendszer is működik. Bővült a Roller Klub is. A Wigner szórakozóhelyére külsős vendégek már nem a kollégiumon keresztül, hanem egy külső bejáraton át léphetnek be.

A képviselő elmondta lapunknak, hogy a felújítások miatt az eddigieknél szigorúbban veszik majd a félév során okozott károkat. A ki, illetve beköltözések során fokozottan figyelnek arra, hogy a szobákat eredeti állapotban adják vissza a hallgatók. Károkozás esetén a költségeket meg kell térítenie a lakónak. "A PPP üzemeltetésű kolikhoz hasonló szigor nem lesz, de több ember, nagyobb odafigyeléssel ellenőrzi a szobákat átvételkor. A károkat eddig is meg kellett téríteni, a Kollégiumok Osztálya a jövőben több embert fog biztosítani a szobák ellenőrzésére" - fogalmazott Fekete Dóra. A renoválással és a felújításokkal nőttek a kollégiumok havi díjai. Az alacsonyabb komfortfokozatú kollégiumok, így a Wigner, a Vásárhelyi, Schönherz és a Baross legalább 3 fős szobái 9300 forintba kerülnek. A Bercsényi, a Vásárhelyi és a Baross kétszemélyes szobáiért 10000 forintot, a Martosért és a Kármánért pedig havi 11650 forintot kell fizetni ősztől. A díjakat továbbra is a Neptunon keresztül kell befizetni, késés esetén egyszeri 1200 forint késedelmi díj a többletköltség. Az EHK képviselő elmondta lapunknak, hogy idén egy 4 éves felújítási ciklust zárnak a Martos esetében, amelynek során az állam pályázati pénzzel támogatta a BME-t. Emellett a Kollégiumok Osztálya minden megkezdett felújítási munkát befejezett. Arra, hogy mit hoz a jövő, és milyen felújítások lesznek még, egyelőre nem tudott válaszolni. Minden a következő két év költségvetésétől, kormányzati intézkedésektől és a pályázati forrásoktól függ.

TIMÁR-SNEIDER ZITA

### Ezer angyal az egyetemen

Itt az ideje, hogy bebizonyítsuk szeretett kerületünknek, nem csak bulizni tud egy műegyetemista. Hagyományteremtő módon idén másodszor rendezik meg a BME Önkéntes Napot 2012. szeptember 7-én.

2011 az Önkéntesség éve apropóján az Egyetemi Hallgatói Képviselet úgy döntött, létrehoz egy a TeSzedd! Önkéntesen a tiszta Magyarországért hulladékgyűjtő akcióhoz hasonló saját rendezvényt. Mivel az egyetemisták köztudottan tudják, hogyan kell kiereszteni a gőzt, és teszik mindezt főként az egyetemnek otthont adó kerületben, talán ideje kárpótolni az itt élőket az esetleges hangosabb esték okozta kellemetlenségekért. A tavalyi megmozduláson több mint ezren húztak kesztyűt, és ragadtak szemeteszsákot vagy ecsetet annak ellenére, hogy az esemény a vizsgaidőszak közepére esett. Idén ez nem lehet kifogás, mivel a szorgalmi időszak első hetének péntekén még nem

fenyegetnek a számonkérések. Valamint az idei Önkéntes Nap mesevilággá alakultak az Ortopéd Klinika Gyermekosz-



azért került őszre, hogy a gólyák is mielőbb csatlakozhassanak a közösségi élethez. 2011-ben meg is lett az eredménye a sok angyalnak: többek közt csodás

tályának falai. A szobák mind más témát kaptak, egyikben például a dzsungel jellegzetes állatait és növényeit festették meg a hallgatók. A rendezvényt követő sajtótájékoztatón Dr. Hoffmann Tamás polgármester biztosította az Egyetem képviselőit arról, hogy 2011. június 10-e valóban nemcsak a környezetet tette szebbé, de a BME és a kerület kapcsolatán is rengeteget javított.

Idén 16 általános iskola és óvoda kifestése, a Duna part és a Gellért tér megtisztítása, kerékpárutak akadálymentesítése és parkosítás a cél, tudtuk meg Kovács Andrástól, az EHK elnökétől. Az angyaloknak a feladatokhoz közös angyalpólót, szendvicseket és üdítőt biztosítanak, valamint a szükséges ecseteket vagy lapátokat a feladattól függően. Az EHK legalább megduplázni szeretné az önkéntesek számát, hiszen biztosan akad ennyi segíteni vágyó egyetemista. A nap folyamán véradásra is lehetőség nyílik majd. Az Önkéntes Nap facebook oldaláról mindenki értesülhet a rendezvénnyel kapcsolatos legfrissebb esemé-

Azok az angyalok, akik részt vesznek az idei Önkéntes Napon, Egyetemi Napok napijeggyel, valamint egytől egyig fantasztikus élményekkel gazdagodhatnak, ugyanis az EHK minden 10. regisztrált részvevő után Egyetemi Napok napijegyet sorsol ki. Csatlakozz hozzájuk szeptember 7-én és légy angyal te is!

LÁSZLÓ ZSÓFIA

### SZAKKOLLÉGIUMOK

### BME Management Szakkollégium

Csatlakozz a BME Management Szakkollégium csapatához!

A menedzsmenttel és vezetéstudománnyal foglalkozó szakkollégiumban lehetőséged nyílik elmélyülni ezekben a szakterületekben és valós vezetési tapasztalatot is szerezni, mindezt pedig egy jó közösségben teheted!

Ismerkedj meg velünk szeptember 6-án vagy 10-én a Tájékoztató Estjeinken és tedd fel kérdéseidet!

Jelentkezz szeptember 14-ig az mszk.bme.hu/felveteli oldalon!

Hírek és érdekességek a Műhely Online Facebook oldalán

### Műhely

**Felelős kiadó:** Kovács András, Rácz Tamás Főszerkesztő: Szabó Zsolt • Lapmenedzser: Boros Miklós • Gazdasági vezető: Nátz Kata • Rovatvezetők: Tímár-Sneider Zita (BME körkép, bmekorkep@muhely.com) • Takáts Ildikó (Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com) • Kocsis Brigitta (Közélet, kozelet@muhely.com) • Szabó Orsolya (Magazin, magazin@muhely.com) • Rajnai Tamás (Sport, sport@muhely.com; Technika, technika@muhely.com) • Képszerkesztő: Kiss Imre, Lengyel Rita • Tördelőszerkesztő: Rajnai Gábor • Szerkesztőség: 1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3. K.I.76, Tel./Fax: 463-2081, E-mail: info@muhely.com, Honlap: www.muhely.com • Hirdetésszervező: Szabó Zsolt E-mail: info@muhely.com Tel.: 463-2081, Fax: 463-3839 • Vidéki tudósítók: Horváth Judit (Pécs), Bíró Viktória (Veszprém), Kujan István (Miskolc), Kocsis Bence (Győr) Varga Tamás Ottó (Szeged) • Nyomda: Komáromi Nyomda és Kiadó Kft. Felelős vezető: Kovács János ügyvezető igazgató • Az újság megjelenik kéthetente 7000 példányban. Ingyenes. HU ISSN 1589-6668



2 • Műhely X. évfolyam 9. szám

### Kormányrendeletre várunk, késik a TJSZ módosítás

Folytatás az 1. oldalról

Minisztériumi nyilatkozatokból sejthetünk azonban valamit: "Hallgatói juttatások tekintetében a jelenlegi rendszer még egy évig marad ugyanilyen formában, aztán az átdolgozás következtében változik" – a HÖOK ezt az ígéretet kapta Dr. Kis Norbert államtitkár-helyettestől. Felfedezhető a nyilatkozatokban egy olyan célkitűzés, amely szerint kevesebben kapjanak ösztöndíjat, viszont azok a hallgatók, akik azt megkapják, többet vihessenek haza. Így érvényesülnek majd várhatóan a kormány költségcsökkentési irányelvei – tudtuk meg legvégül Hoffer Dávidtól az EHK oktatási referensétől.

A kormány ígérete szerint, már júliusban meg kellett volna változtatnia a szóban forgó rendeletet az új felsőoktatási törvény szóhasználatának és a finanszírozási formáknak (állami ösztöndíjas, részösztöndíjas és önköltséges) megfelelően. Most úgy tűnik, hogy szeptember elejénfogják csak elfogadni – mondta el Rácz Tamás . "Új szabályozás egyébként nem készül, hanem a már meglévőt alakítják át. Például belevették a rendeletbe az állami ösztöndíjas, és a részösztöndíjas hallgatókra vonatkozó szabályokat."

A finanszírozási formákat sorra véve Rácz elmondta, hogy annyit már tudunk, hogy azok a hallgatók, akik most állami ösztöndíjasként tanulnak, szabályozás szempontjából ők felelnek meg a régi állami finanszírozású hallgatóknak, azaz önköltséget nem fizetnek és kaphatnak juttatásokat.

A részösztöndíjasok az állami ösztöndíjasokhoz hasonlóan részesülhetnek juttatásokban, azonban utóbbiakat feles szorzóval számoljuk. Sajnos ez a rendelkezés még nem teljesen egyértelmű: nem világos az EHK képviselői számára sem, hogy a juttatások kifizetésénél vagy az államtól kapott támogatásnál kell ezeket a felvetteket fél hallgatóként tekinteni. "Csak hogy pontosabban lássunk: egy hallgatóra a költségvetési törvény értelmében



évente 119.000 forint hallgatói normatíva jut. Az új rendelet értelmében egy részösztöndíjas hallgató után – mivel félszeres szorzóval számolunk – a normatíva felét, azaz 59.500 forintot kap az egyetem. Tehát a BME feleanynyit kap, viszont kérdéses, hogy csak feleannyi juttatást adhat ugyanennek a hallgatónak, vagy az állami ösztöndíjas hallgatóéval megegyezőt."

A harmadik típus, az önköltséges hallgatók a teljes képzési költségüket maguk fizetik, és azokban a juttatásokban részesülhetnek, mint korábban a költségtérítéses hallgatók, mint például a Kari vagy Egyetemi BME Ösztöndíj – fejezte be végül a harmadik típussal a hallgatói képviselő.

Hoffer Dávid a kialakult helyzetet összegezve elmondta, "összességében nem kaptunk megfelelő tájékoztatást, amely alapján jelenleg dolgoznunk, illetve a belső intézményi szabályzatainkat módosítanunk kellene. A TJSZ-en eddig jogszabály hiányában semmit sem változtattunk. A TVSZ módosítása Dr. Jobbágy Ákos rektor helyettes úr javaslatára már részben megtörtént az Nftv.-nek megfelelően, viszont a kormányrendeletek miatt várhatóan további változtatásra lesz szükség."

Ennek kapcsán különösen érdekelheti a hallgatókat az a változás, miszerint – a Nemzeti Felsőoktatási Törvény értelmében - minden hallgató a mintatanterv kreditjeinél 10%-ot meghaladó kreditfelvételnél már valamilyen térítést kell fizetnie. "Ha például van egy 210 kredites képzésem, akkor én még pluszban 21 kreditet vehetek fel egyéb térítés nélkül. Ha 21 kreditnél többet veszek fel, akkor azokat már nem fedezi az állami ösztöndíj, hanem azokért fizetni kell. Most úgy fogják elkezdeni a félévet a hallgatók, hogy nem tudják előre, hogy ha túllépnek az megengedett kreditszámon, akkor az mennyibe fog kerülni nekik. Ez főként a végzős hallgatók helyzetét nehezítheti meg" eképpen emelt ki konkrét példát a vizsgaszabályzat módosításából az oktatási referens.

SZABÓ ORSOLYA

### > BME Diákközpont Támpont Iroda

### AKTUÁLIS INFORMÁCIÓK

#### Hallgatói jogviszony igazolás

Hallgatói jogviszony igazolás kikérésére az első oktatási héttől lesz lehetőség azon hallgatók számára, akik a regisztrációs héten maguk határozták meg félévi státuszukat. Akik a státuszállítást bármilyen okból elmulasztották, vagy számukra azt a Központi Tanulmányi Hivatal állította be csak néhány nappal később juthatnak majd igazoláshoz.

### Diákigazolvány igénylés

Figyeljetek rá, hogy jelentősen megváltozott a diákigazolvány (oktatási igazolvány) igénylése!

FONTOS: az ideiglenes igazolvány helyébe lépő igazolást (a KTH-n kívül álló okok miatt) nem tudják azonnal, a végleges igazolvány igénylésekor kiadni. Az igénylés menetéről a KTH oldalán olvashattok (www.kth.bme.hu) az aktuális tanulmányi híreknél.

Az okmányirodáknál kapott NEK azonosító csak az új Neptun verzió beüzemelése után vihető fel a Neptun Hallgatói Információs Rendszerbe.

#### Téves kiírás esetére

Aki úgy érzi, hogy jogtalanul írtak ki számára valamilyen fizetési kötelezettséget, az a Neptun rendszer, Ügyintézés menü, Kérelmek almenü 007-es számú, Felszólalás fizetési kötelezettség kirovása ellen nevű elektronikus kérelmet adja be.

### Támpont Iroda már a Facebookon is

Már a Facebookon is találkozhattok velünk. Nézzétek meg profilunkat, eseményeinket, olvasgassátok az üzenőfalunkat, lájkoljatok!

### Nemzetközi diákigazolvány a

Nemzetközi diákigazolvány igényelhető a MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet irodájában a K ép. I./77/a-ban. Az igényléshez 1 db színes igazolványkép, hallgatói jogviszonyigazolás, vagy az adott félévre érvényesítő matricával ellátott diákigazolvány szükséges. Az nemzetközi diákigazolvány ára 2530Ft.

### Társadalombiztosítás

Mi a teendő, ha orvosnál derül ki, hogy nincs is egészségbiztosításod? Szerezz be egy hallgatói jogviszonyigazolást, vidd be a Közép-magyarországi Regionális Egészségbiztosítási Pénztár Teve utcai épületébe és nem lesz több gondod a félévben. A jelenség hátteréről bővebben a Támpont Aktuálisban olvashatsz. A Támpont Aktuálist megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

#### Esélyegyenlőség fogyatékossággal élő hallgatóknak

Ha mozgássérült, látás- vagy hallássérült illetve egyéb fogyatékossággal élő hallgatóként segítségre van szükséged, keress meg az eselyegyenloseg@sc.bme.hu címen, vagy személyesen a Támpont Irodában.

> Burgyán Annamária, esélyegyenlőségi koordinátor

### Támpont Aktuális

Mindig aktuális információkhoz szeretnél jutni? Nem szeretnél lemaradni semmiről? Mi összegyűjtünk és közzéteszünk minden tanulmányokkal, pénzügyekkel, külföldi ösztöndíjakkal, pályázatokkal kapcsolatos információt. A Támpont Aktuálist megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

#### Iratkozz fel a Támpont Hírlevélre

Nem tudod változtak-e a téged érintő lehetőségek mióta legutóbb nézted? Nem szeretnél nyomozni. hogy mi változott a szabályzatokban? Nem nézed minden nap a Támpont Aktuálist, mégsem szeretnél lemaradni semmiről? Mi összegyűjtünk és e-mailben kiküldünk neked minden tanulmányokkal, pénzügyekkel, külföldi ösztöndíjakkal, pályázatokkal kapcsolatos főbb információt. A Támpont Hírlevélre honlapunkon keresztül iratkozhatsz fel. Részletes információt a www.tampont.bme.hu oldal Hírlevél menüpontjában találsz.

#### Tanácsok a Neptun rendszer használatáboz

Ha a Neptun rendszerrel különös problémáid támadnak, annak több oka lehet, íme néhány tanács ezek elkerülésére:

- Mozilla Firefox 3 vagy Internet Explorer 8 böngészőprogramot használj,
- csak egy ablakban (fülön) legyen megnyitva a Neptun ha pl. kérelmet adsz le vagy más műveletet hajtasz végre a Neptun rendszerben.

### Hallgatói Számítógép Központ

Minden aktív féléven lévő BME hallgató ingyenesen használhatja az R épület III. és IV. emeletén található Hallgatói Számítógép Központot (röviden a HSZK-t), a regisztráció mindössze pár perc. Bővebb információ a www.hszk.bme.hu weboldalon található.

### Ügyfélfogadás

A Támpont Iroda ügyfélfogadása hétfőtől-csütörtökig: 9:30-15:15-ig, pénteken: 9:30-14:00-ig tart. Ebédidő alatt az iroda zárva, minden nap: 12:00-13:00 között.

### Kifizetésfigyelő a Támpont Iroda honlapján!

Virítják már? Figyeld nálunk! A www.sc.bme.hu/osztondijam oldalon, vagy honlapunkon a Juttatások, Hallgatói ösztöndíjak menüpont alatt belépve, nyomon követheted az aktuális félévre előirányzott kifizetéseidet. Az oldal látogatása regisztrációhoz kötött. A regisztráció után neptun kódoddal és jelszavaddal belépve információt kaphatsz a félévben várható tanulmányi ösztöndíj, szociális támogatás, Bursa Hungarica ösztöndíj, köztársasági ösztöndíj és egyéb egyetemi juttatás kifizetésének várható időpontjáról, státuszáról, illetve összegéről, ha azok kifizetését a döntéshozó már kezdeményezte.

### További legfontosabb változások a BME Tanulmányi és Vizsga Szabályzatában (2012. június 25-i módosítás)

### Hallgatói szerződés

A beiratkozást megelőzően a hallgatóval – a Kormány által meghatározott feltételekkel – hallgatói szerződést kell kötni. Ez a korábban már sokszor emlegetett hallgatói ösztöndíjszerződés, melyet korábban kormányrendeletben kívántak szabályozni - melyet az Alkotmánybíróság megsemmisített, így annak szabályozása már törvényben történik. Ezt a szerződést minden, elsőéves alap és mesterképzésben résztvevő hallgató köteles alárni, ha állami (rész)ösztöndíjas képzésben kívánja tanulmányait megkezdeni.

### Hallgatói jogviszony megszüntetés

A hallgató hallgatói jogviszonyát a BME egyoldalú elbocsátó nyilatkozattal megszünteti, ha a hallgató egymást követően harmadik alkalommal nem jelentette be sem tanulmányai folytatását, sem annak szüneteltetését. Ez gyakorlatilag annyi kedvezményt tesz, hogy nem egyszer, hanem kétszer lehet elmulasztani a félévre történő bejelentkezést következmények nélkül. Ezt követően a BME megszünteti a hallgató jogviszonyát. **Figyelem:** ha valaki vesz fel tárgyat, akkor automatikusan aktív félévre kerül ugyan, de az már nem számít bejelentkezésnek (mivel a KTH jelentkezteti be).

### Záróvizsga

A záróvizsga a végbizonyítvány megszerzését követő záróvizsga időszakban a hallgatói jogviszony keretében, majd a hallgatói jogviszony megszűnését követően, két éven belül, bármelyik záróvizsga időszakban az érvényes képzési követelmények szerint letehető. A végbizonyítvány kiállításától számított második év eltelte után záróvizsga az érvényes mintatanterv szerint tehető. Ennek feltétele, hogy a záróvizsga szervezéséért felelős tanszék vezetője a szakdolgozat (diplomaterv, diplomamunka) témáját aktuálisnak elfogadja. A korszerűtlennek minősített téma esetén a hallgatónak új szakdolgozatot (diplomatervet, diplomamunkát) kell készíteni. A hallgatói jogviszony megszűnését követő ötödik év eltelte után záróvizsga nem tehető.

### Vizsgaszám korlátozás

Ha a hallgató azonos tantárgyból 2012. szeptember 1-jét követően tett sikertelen javító és ismétlő javító vizsgáinak (szigorlatainak) összesített száma eléri az ötöt, akkor szintén elbocsátásra kerül. Ez a szabályozás már a korábban hallgatói jogviszonyt létesített hallgatóinkra is vonatkozik oly módon, hogy csak a 2012. szeptember 1-jét követően tett sikertelen vizsgákat,(szigorlatokat) veszik figyelembe. Tehát attól függetlenül, hogy valaki a jelenlegit megelőző félévei során egy tárgyból már volt 4-szer javítóvizsgán, újabb legfeljebb 6 alkalommal próbálkozhat. Javítóvizsgának számít minden olyan vizsga, amit az első vizsgán felül az adott tárgyból tesz a hallgató. Tehát például,. ha ősszel valaki aláírás szerez egy tárgyból, részt vesz két vizsgán, akkor a következő félévekre már csak 4 lehetősége van a teljesítésre. Természetesen a vizsgáról való távolmaradás továbbra sem csökkenti a lehetséges vizsgaalkalmak

1111 Budapest, Műegyetem rkp. 9. R épület földszint Tel.: 463-3838 • E-mail: tampont@sc.bme.hu • www.tampont.bme.hu

2012. szeptember 3. Műhely • 3

### Gólyatúrák a könyvtárban, avagy mi van a pincében?

A BME OMIKK (Budapesti Műszaki Egyetem Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár) mozaikszó minden felsőbb éves hallgató számára ismerős, hiszen a könyvtár elsődleges forrása a tudásnak a kétmilliós dokumentumszámot is meghaladó gyűjteményével.

Hat olvasóteremben szabadpolcokon, tematikusan elhelyezve találjuk a legfrissebb és legaktuálisabb témájú, a leggyakrabban használt műveket, valamint a nem kölcsönözhető dokumentumok egy részét is. Mivel a gólyák útja is csakhamar ide vezet, a könyvtár szeretné a könnyebb eligazodást elősegíteni, és betekintést nyújtani a tudástár több mint másfél évszázadra visszatekintő múltjába. Ebből a megfontolásból a könyvtár 2012. szeptember 3-23-ig 30 perces rövid vagy 90 perces hosszabb könyvtári sétára invitálja az érdeklődőket. A túra során



megtekinthetők a Pecz Samu műegyetemi professzor által tervezett templomszerű neogótikus stílusú könyvtárépület látható részei és seitelmes föld alatti termei is, ahova nem minden nap juthat le az átlag hallgató. A

túrán való részvétel nincs regisztrációhoz kötve, minden gólyát szeretettel várnak 10 perccel a séta kezdete előtt a helyszínen.

LÁSZLÓ ZSÓFIA

#### A rövid túra (30 - 40 perc)

Időpontja: szeptember 3 - 7-ig, hétfőtől-csütörtökig naponta 12:00 órakor,

szeptember 10 - 15-ig, szeptember 18 - 23-ig,

hétfőtől-csütörtökig naponta délután 16:00

### Tematikája és útvonala:

praktikus könyvtárhasználati ismeretek, az olvasók által használható terek bemutatása. A kíváncsibb gólyáknak lehetősége nyílik arra, hogy a könyvtár rejtett zugaiba is bepillantást nyerjenek.

#### A hosszú túra (60 - 90 perc)

Időpontja: szeptember 3 - 23-ig hétfőtől-csütörtökig naponta délután 14:00 Tematikája és útvonala:

könyvtártörténeti érdekességek, a könyvtár nyilvános és rejtett tereinek megismertetése.

A gyülekezés ideje, helye: a megadott időpontok előtt 10 perccel a könyvtári aulában.

a fszt. 12-es tájékoztatószolgálati terem előtt. Információ: gylengyel@omikk.bme.hu címen, valamint a 463-3534-es telefonszámon kérhető.

### Letesztelve!

Bár sokat kellet várni rá, és a használati feltételek is nehezen kristályosodtak ki, végre birtokba vehetjük az új BME Sportközpontot! A szeptember 1-jei, hivatalos megnyitó előtti nyíltnapon sok érdekességre fény derült.

Ott jártunkkorr az órás beléptető rendszer még nem üzemelt, de minden készen állt már. A fogadtatás barátságos volt, s a gyors idegenvezetés alatt megbizonyosodhattunk arról, hogy nem kevés időt, energiát, no és pénzt áldoztak a létesítmény megszületésére. A belső tér színeit és formáit tekintve leginkább a modern jelzővel lehetne illetni. Ami először szembetűnik, az a rácsos faszerkezet, ami elválasztja a sportpályákat. A domináns szín egy igen élénk almazöld, ami a lépcsőkön és a folyósok egy részének padlóján ékeskedik. A kardió gépek olyan utolsó generációs masinák, amilyenek Londonban is voltak az olimpián. A spinning, TRX, testépítő gépek és más eszközök is a helyükön álltak már. Az öltözők szépen kivitelezett, igényes munkák. (Akár otthonra is elfogadnék valami hasonlót, főleg az ott található infraszaunák egvikét.) A sportpályák ízületbarát padlózattal vannak ellátva, amin alig hallatszanak a léptek és a labdapattogás. A squashpályák szabványos méretűek, és olyanynyira újak, hogy az ember inkább elereszti a labdát, nehogy meglátszódjon az ütő nyoma a falon.

A Sportközpontot négyféle kategóriába eső jegyekkel illetve bérletekkel lehet majd igénybe venni. Az "A" típus a testneve-



lési órákhoz tartozik. Szabadidős sporttevékenységhez 8.30-14.30 közt "B" jelű bérlettel lehet belépni. Ez a 16 alkalmas belépő az aktív jogviszonyú BME hallgatóknak szól, és 5000 Ft-ba kerül,

de nem névre szól, egyszerre több ember is használhatja. 15.00-tól nem BME-s idősáv következik, amikor spinning, zumba és más hasonló edzéseken lehet részt venni eltérő díjak fejében, amiken

az egyetemi polgárok kedvezményesen vehetnek részt. Az esti, "C" típusú idősávban ismét a hallgatóké a terep. Egy jegy ára 400 Ft, a 14 alkalmas bérlet 5000 Ft, a 30 alkalmas 10000 Ft. Pályafoglaláshoz az EHK honlapján (www.ehk.bme.hu) keresztül kell teremigénylést leadni. A Sportközpont használatához fontos tudnivaló, hogy a hallgatói státusz igazolásához a Neptunon keresztül a 068-as kérvényt kell leadni (Neptun/Ügyinézés/Kérvények), mellyel a hallgató kérvényezi, hogy státuszáról értesítsék a Sportközpont üzemeltetőjét. Akik az adott félévben felvettek testnevelés tantárgyat, azoknak erre nincs szükségük, az ő azonosításuk automatikus. A "D" típusú bérlet a dolgozók reggeli, délutáni és hétvégi kedvezményes idősávjaihoz tartoznak. Az egyalkalmas 500 Ft, a 10 alkalmas 4000 Ft és a 25 alkalmas 10000 Ft.

LÁSZLÓ ZSÓFIA



4 • Műhely X. évfolyam 9. szám

### Ki mit ír alá?

Folytatás az 1. oldalról

A dokumentumban a hallgató kötelezettséget vállal arra, hogy a képzését a mintaterv szerinti idő maximum másfélszeresén belül befejezi. Továbbá az államilag támogatott képzési időtartam kétszeresét Magyarországon, törvényes munkaviszonyban dolgozza le a végzéstől számított 20 éven belül. Ezért az állam biztosítja a teljes, vagy részleges tandíjmentességet, és törekszik

a diplomásnak.

Sokan tiltakoznak a röghöz kötés ellen, mivel az Európai Unió polgáraiként szabadon vállalhatunk munkát bármelyik tagállamban. Mások szerint, ha az ő adójukból képeznek orvost, mérnököt, gyógyszerészt, akkor legyen majd később, aki itthon is gyógyít, fejleszt, ne vándoroljanak ki a fiatalok. Persze, a szerződést nem kötelező aláírni: aki akarja, önköltséges formá-



Aki vállalja, de nem fejezi be idejében az egyetemet, annak a költségek felét, aki nem létesít munkaviszonyt itthon, annak a teljes ösztöndíját kell visszatérítenie (kamattal együtt). Erről mindenki határozatot kap, ami tartalmazza az okot, a pontos összeget és annak kiszámítását, valamint a részletfizetési

kérelem lehetőségeit. A visszafizetésnek a határozat jogerőre emelkedése után 30 napig kell eleget tenni. Arról, hogy ez megtörtént, a hallgatónak kell tájékoztatnia az adóhatóságot. Aki nem teljesíti a feltételeket, azt szintén az adóhatóság keresi majd: az oktatási intézmény a jogviszony megszűnésekor eljuttatja az adatokat az Oktatási Hivatalnak, illetve tájékoztatja a hallgatót a teljesítés feltételeiről, az Oktatási Hivatal pedig átadja az adatokat az adóhatóságnak, amely a jogviszony megszűnésétől kezdve foglalkozik a visszatérítési ügyekkel.

FEKETE FANNI

### AKTUALIS MUNKAK

### Betanított munkák

#### Feltételek:

 Megbízható, kiszámítható munkavégzés - Hosszú távú munkavállalás Vidéki utazási költség: utólag térítve

Műanyagipari gépkiszolgálás Szigetszentmiklóson

#### 650 Ft/óra

Munkaidő: délután 14:00-22:30 Mosodai betanított munka

#### a XIII. kerületben 714 Ft/óra

Munkaidő: reggel 6:00-14:00 vagy délután 14:00-22:30

Kézi szerelés Budaörsön

#### 600 Ft/óra

Munka időpontja: 8:00 - 16:30 között

#### Barkácsáruházi leltározás Budaörsön és Újpesten 714 Ft/óra

Munkaidő: október 3. és 5. 20:00 és

### Beoktatás: Szeptember utolsó hetében

#### Műszaki rajzolás

#### 750 Ft/óra

AutoCAD-ben rajzolásra keresünk gépész hallgatókat a XI. kerületbe. **Munkaidő:** Heti 20 óra, saját vállalás

 AutoCAD felhasználói szintű ismerete - Gépész tanulmányok folytatása

### LogMeIn internships

Working hours: normally between 9:00 am and 5:30 pm, and in a special case as previously agreed upon. Site of works: 6. district

### Client Services intern tasks

### 1000 HUF/hour

- Basic desktop troubleshooting - Work with LogMeln Rescue to facilitate resolution of user's desktop issues

### QA intern tasks

### 1000 HUF/hour

- Testing web applications, websites based on the latest technologies according to written checklists and test cases Documenting bugs.

### DB intern tasks

### 1000 HUF/hour

- Unit testing, technical evaluation, bug-

### IT feladatok Budaörsön

Munkaidő: heti 1-2 nap, megegyezés

Programozás, tesztelés, dokumentálás

### 714 Ft/óra

al Studio, DOTNET, SQL ismeretek

### IT support

### 714 Ft/óra

Feltételek: Windows op.rsz. MS Office. MS Exchange ismeretek

Munkáinkra minden esetben az alábbi feltételekkel jelentkezhetsz:

nappali tagozatos hallgatói jogviszony

### - fényképes önéletrajz

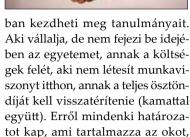
MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet 1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3.

> K épület I. em. 77. (1)463-1237 Telefon.: (20)250-0096 Mobil: (1)463-1408 Fax: Web: www.miszisz.hu

> > Műhely • 5

E-mail: melo@miszisz.hu

arra, hogy munkát biztosítson



## Európa 2020 stratégia versus csökkenő felsőoktatási keretlétszámok

Az új Felsőoktatási Törvény keretlétszámot csökkentő pontja tehát "sikeresnek" tekinthető: 30 756 diák csalódottan és bizonytalan jövőképpel kezd más lehetőség után nézni. Jó tanács a beiratkozóknak, hogy becsüljék meg helyüket, akik felvételt nyertek a középiskola után, mivel 2012 szeptemberében mindössze 79 861 diák kezdhet felsőoktatási tanulmányokat valamilyen intézményben. Ez a szám 2001 óta – a felvi.hu statisztikai adatgyűjtésének kezdetétől – nem volt még ilyen alacsony.

A felvételt nyert hallgatók számával együtt a jelentkezést benyújtó diákok száma is jóval, 22%-kal alacsonyabb az előző évi közel 150 ezer jelentkezőhöz viszonyítva. Ha az elmúlt 11 év statisztikájának átlagát vizsgáljuk, akkor a 137 440-es számnál is 20%-kal kevesebb a mostani 110 617 fős jelentkezőszám. Az ideinél kisebb érdeklődés a felsőoktatás iránt csupán 2008-ban volt tapasztalható, amikor 96 991 diák felvételizett. A felvételt nyert hallgatók száma azonban még ebben az évben is meghaladta a jelenlegi értéket, hiszen négy éve 81 108-an bejutottak a felsőoktatásba. Az elmúlt 11 évben tehát még nem volt ilyen alacsony a továbbtanulók száma; 2011-hez viszonyítva 19%-os a csökkenés. Az adatokból adódóan az állami képzésbe felvettek száma is jelentős visszaesést mutat a megelőző évhez viszonyítva, mivel a 2011-es 67 035 fő után idén 51 055-en kerültek be államilag finanszírozott képzésbe.

A számok magukért beszélnek, és aggasztó képet festenek a felsőoktatás jövőjéről. Különösen meglepő ezeket az adatokat olvasni azt követően, hogy 2010-ben Magyarország is elfogadta az Európa 2020 stratégiát. A stratégia három, egymással összekapcsolódó és egymást erősítő szakpolitikai területre épül: tudáson és innováción alapuló gazdaság kialakítása, környezetbarát gazdaság létrehozása és a foglalkoztatás magas szintjét biztosító, szociális területi kohéziót eredményező gazdaság ösztönzése. Az oktatás vonatkozásában 2010-ben a szakpolitikusok kiemelt célként fogalmazták meg, hogy Európában az iskolából kimaradók, lemorzsolódók arányát a korábbi 15%-ról 10 %-ra szükséges csökkenteni, illetve a 30-34

éves korosztály körében a 31%-ról 2020-ig legalább 40%-ra kell növelni a felsőoktatási végzettséggel rendelkezők aránvát. Ennek keretében Magyarország a 30,3%-os arány elérését vállalta, amelyhez a következő 8 évben 7%-os emelkedésre lenne szükség.

A vállalt 33,3%-os arány és a felvételi statisztika közötti eltérést figyelve sokan bizonyára úgy gondolják, hogy a célt Magyarország nem követelményei. Emellett jelenleg még nyitott kérdés a képzések akkreditációja is. Az erőforrás-minisztérium ugyan strukturális változásokat, új szabályozási rendszer és új kimeneti követelmények kialakítását tervezi, a pontos változtatások azonban egyelőre ismeretlenek.

Radó Péter félelmét fejezte ki azzal kapcsolatban is, hogy a szakképzési és felnőttképzési rendszerben megszűnik a minőségbiztosítás



lesz képes teljesíteni. Az oktatási államtitkárság azonban megtalálta a kiskaput, bár sem a kecske nem lakik jól, sem a káposzta nem marad meg. Hoffman Rózsa és a kormány ugyanis trükközni készül a felsőfokú szakképzések átalakításával, de Radó Péter oktatáspolitikai elemző szerint az Európai Unió egyértelműen átlát majd az intézkedésen. Ráadásul nem csupán az unió lesz elégedetlen, de a felsőfokú képzések színvonala és értéke is követhetetlenné válik, és ha nem vigyázunk, a hazai képzési minőség megítélése is bizonytalanná válhat a munkaerő-piacon, csökkentve ezzel a megszerzett végzettségek

A stratégiai célok betartása érdekében ugyanis a tervek szerint a kormány 2013-tól kiveszi az Országos Képzési Jegyzékből a felsőfokú szakképzést, és felsőoktatási programmá alakítja át azokat. A felsőoktatási képzést elvégző hallgatók természetesen ezután sem kapnak diplomát, de a szaktárca az átalakítással és némi szemfényvesztéssel javítani tudja a felsőfokú végzettségűek arányát. Az oktatáspolitikai elemző szerint attól, hogy az OKJ helyett a felsőoktatásba fognak tartozni ezek a képzések, a hallgatókra még nem vonatkoznak a felsőoktatás kimeneti azáltal, hogy a képzés sem az Országos Képzési Jegyzéknek, sem a felsőoktatási akkreditációs mechanizmusnak nem lesz része. Amennyiben ez így marad, valóban kérdéses, hogy a névleg jó hangzású felsőoktatási programok milyen munkaerő-piaci lehetőségeket fognak biztosítani a képzést elvégző fiatalok számára.

A felsőoktatási változások és a hazánkban kínált továbbtanulási lehetőségek folyamatos változása nagy kihívások elé állítja a fiatalokat. A diplomások számának növelése mellett az európai uniós célok között a többdiplomások körének bővítése is szerepel. Ez a keretlétszám-csökkenéssel párhuzamosan szintén nehezebben megvalósítható, holott a Diplomás Pályakövetési Rendszer adatai szerint a végzettek több mint 66%-a szükségesnek tartja a továbbképzést választott szakterületén. A kérdés csupán az, hogy az átalakítások, keretlétszám-csökkentések és szigorodó feltételek mellett közép- és hosszú távon milyen feltételekkel lesz lehetőség beiratkozni egy-egy képzésre, és mihez kezd majd évről évre a képzések között megrekedő több 10 000 fiatal.

TAKÁTS ILDIKÓ

Audi Hungaria





### **Audi Hungaria**

# Toborzási Nap

- ▶ 50 nyitott pozíció
- > 20 próbainterjú
- ▶ 6 bemutatkozó szakterület
  - ► Trainee program
  - Járműfejlesztés
  - Minőségbiztosítás
  - Kísérleti Motorgyártó Központ
  - Gyártástervezés
  - Szerszám- és készüléktervezés

### Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Időpont: 2012. szeptember 19.

Helyszín: **K épület I. 72-es** 

terem – Oktatói Klub

Bővebb információ és regisztráció: www.audi.hu/2012-toborzas

### Mindez egy napon!

A jövő Győrben épül!





# Komoly forrásszűke elé nézünk

Folytatás az 1. oldalról

### Milyen szempontokat vett figyelembe a két új helyettes kiválasztásánál?

Andor rektorhelyettes úr és főtitkár úr személyében megvalósult, hogy fiatal, negyvenes éveiben járó közreműködők is legyenek jelen az egyetem vezetésében. Ez számomra nagyon fontos szempont. A potenciális rektorjelöltek keresése során azonban szembesültünk azzal, hogy a fiatalabb oktatóknak viszonylag kevés és esetleges az egyetemvezetői tapasztalata, és ez súlyos kockázati elem az egyetemünk működésében. Kevesen vannak arra felkészülve, ill. felkészítve, hogy dékánhelyettesi, dékáni, rektorhelyettesi posztokat töltsenek be. Ez abból is látszik, hogy nem mutatkozott nagy érdeklődés a rektorválasztás idején az egyetemvezetői posztért. Ennek eredményeként alakult ki az az önmagában egészségesnek nem igazán mondható helyzet, hogy egyetlen pálvázóként a korábbi, életkorban már előbbre járó rektor tölti be újra ezt a posztot.

### Dr. Andor György kilép az egyetem vezetői karából?

Andor György korábbi pozícióját más feladatai és kötelezettségei miatt nem vállalta. Merem remélni, hogy nem fog teljesen visszavonulni, de az a szándéka, hogy jelentős mértékben hátrébb lép. Azt a feladatkört, amit Ő eddig betöltött, mostantól más szereposztással látjuk el. A létesítményprogram például Péhl Gábor műszaki főigazgatóhelyettes irányítása alatt folytatódik.

#### Hogyan alakultak az idei műegyetemi ponthatárok? Melyek voltak a legnépszerűbb szakok?

Létezik egy belső, önként vállalt szabályunk, mely szerint a mindenkor érvényes maximális pontszám 70%- ánál alacsonyabb pontszámmal egyik szakunkra sem veszünk fel jelentkezőt. Ez a mostani 500 pontos rendszerben 350 pontos küszöböt jelent. Az alap- és mesterszakos hallgatóink összlétszáma a tavalyi létszámhoz képest kb. 300 fővel alacsonyabb. Ez a csökkenés a mintegy 5100 újonnan felvett hallgató mellett nem jelentős. Valójában nem a jelentkezőkből volt hiány, hanem a felvételizők közül többen nem érték el ezt a 350 pontos határt. Miközben országos szinten komoly mértékben csökkent a jelentkezési kedy, elmondhatjuk, hogy nálunk a felvettek létszáma a tavalyi szinten maradt.

Szokásosan a GTK szakjain magas a felvételi pontszám, de kiemelkedően teljesítettek e tekintetben a mechatronika, az energetika, valamint a gépészmérnöki szakok, és tartotta magas pontszámait a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar is.

Milyen arányban vett fel az egyetem önköltséges és részösztöndíjas hallgatókat? Viszonylag kevés a költségtérítéses hallgató. Már a jelentkezésnél kiderült, hogy kevesen jelentkeztek nem állami ösztöndíjas képzésekre, a térítéses lehetőségek nem voltak népszerűek. A BME-n inkább a GTK szakjain találhatunk fizetős hallgatókat, a mérnök szakokon ezen hallgatók száma relatív kevés, néhányszor tíz egy-egy nagy szakon.

A tavalyihoz képest 23 ezerrel kevesebb állami finanszírozású hely várta országos szinten a jelentkezőket. Azokért, akik nem jutottak be egyik egyetemre vagy főiskolára sem, folyik valamilyen verseny az intézmények között? Cél a szabad, főként térítéses helyek feltöltése? Próbálja-e ezeket a jelentkezőket a BME a jövőben idecsalogatni?

Egyetemi szinten úgy gondoljuk, hogy a BME hallgatói kapacitását megközelítő számban veszünk fel hallgatókat. Vehetnénk fel még többet, ha lennének többen olyanok, akik legalább 350 ponttal rendelkeznek.

Az intézményünknek elemi érdeke, hogy legyen jelentős túljelentkezés, és így a legjobbak közül tudjunk választani, ezáltal a 350-es intézményi minimum ponthatárt messze meghaladó minimumpontok lehetnének több szakunkon is. Ehhez az szükséges, hogy erősen azt kommunikáljuk, a BME-re kell jönni, mert megéri. Ugyanakkor nem szabad olyanokat rábeszélni, hogy hozzánk jelentkezzenek, akik az itteni követelmények teljesítésére nem alkalmasak. Nem lenne tisztességes a Műegyetem részéről, ha megmosolyogtató kedvezményekkel és türkökkel próbálná meg idecsábítani a hallgatókat. A középiskolások megfelelő informálása, legjobbak idecsábítása állandó feladat, de kizárólag az intenzív marketing nem jelenthet megoldást. Meggyőződésünk, hogy az emeltszintű érettségire történő felkészülés és a sikeres érettségi vizsga az egyik legjobb "ajánlólevél" a műegyetemi tanulmányokhoz.

### A BME Sportközpont befejezése mellett melyek voltak a nyár legfontosabb eseményei?

A Sportközpont kifejezetten nagy volumenű és jelentőségű projekt. Emellett fontos esemény volt, hogy a sok-sok éve húzódó, Műegyetemi Gazdálkodási Rendszer (MGR) projekttel kapcsolatosan született egy olyan megállapodás a Synergonnal, amely garanciákat ad arra vonatkozóan, hogy a gazdálkodási rendszerünk hamarosan lényegesen használhatóbb lesz. Továbbá a vezetői értekezlet új tagjai nagy lelkesedéssel vették át a dékáni és a rektorhelyettesi munkaköröket, és elkezdték felkészülésüket a soron következő tanévre.

### Melyek a második rektori ciklusban a közeljövőre vonatkozó tervek?

Szeptember második felére ígérték a minisztériumban, hogy értékelik az intézményfejlesztési tervünket, és ennek alapján fogják meghatározni a jövő évi támogatásunkat, ami a költségvetésünk alapjául szolgál majd. Arra számítunk, hogy a büdzsénk még feszesebb lesz, mivel a Széll Kálmán terv következtében a felsőoktatás támogatása is egyre szűkösebb. Ez a BME középmagyarországi beágyazottsága miatt hatványozottan nehézzé teszi az életet. Bizony komoly forrásszűke elé nézünk. Az erre való felkészülés az elkövetkező néhány hónap kiemelt feladata. Szeptember elsején, szombaton érvénybe lép az új felsőoktatási törvény. Ennek szabályai több ponton eltérnek az eddigiektől. Ráadásul a szabályok egy részét még nem is ismerjük, mert azok később elkészülő rendeltekben fognak megjelenni. Ha az alapfilozófiánk megváltoztatását nem kényszerítik ki – miszerint egy decentra-

Milyen lépéssel reagál az egyetem arra, ha ezt az alapfilozófiát módosulni kényszerül?

Csatázunk az elképzeléseinkért, hogy úgy működtethessük egyetemünket, ahogy azt mi szerencsésnek tartjuk. Van részünkről egy várakozás, de közben egy folyamatos törekvés is arra, hogy kimutassuk, hogy ahogy dolgozni igyekszünk, az eléggé hatékony.

A miniszterelnök nemrégiben úgy nyilatkozott, hogy minél hamarabb be kell vezetni egy olyan önműködő rendszert, ahol az egyetemet és főiskolát végzettek a saját befizetéseikből kell, hogy folyamatosan működésben tartsák a felsőoktatást. És bár az állami ösztöndíjakat nem tudják teljesen kiiktatni, azok számát minimálisra kell csökkenteni. Elképzelhető, hogy a közeljövőben

a minisztériumi elképzelés szerint sem egészen így lenne. Az persze igaz, hogy ha egy képzés érdeke az ipari szereplőknek, akkor az ipar is képes támogatni az oktatást. Egy durva becslés elkészítéséhez elegendő tudni a következő kerek számokat: a BME direkt állami támogatása a korábbi években valamivel kevesebb volt, mint 15 Mrd Ft, emellett az egyetem saját bevétele további mintegy 15 milliárdot jelentettek éves szinten. Ha különböző hallgatói csoportok együttes ekvivalens létszámát 15 ezerrel közelítjük, akkor nem tévedünk sokat. Ebből kiszámolható, hogy az utóbbi időkben az állam és az ipar egy évben együttesen összesen kb. 2 millió forinttal támogatott egy "teljesállású" hallgatói helyet. Ám ez még mindig



lizált rendszerben, a karokon és tanszékeken jelentős autonómiával működő, szigorú gazdálkodási renddel és egy viszonylag szűkebb felső vezetéssel működő intézmény vagyunk – akkor reményeim szerint a működőképességet továbbra is biztosítani lehet.

lesznek olyan szakok a Műegyetemen, ahol egyáltalán nem lehet állami ösztöndíjasként tanulni?

Egy ilyen rendszer kialakítását elég elképzelhetetlennek tartom. Sehol a világon nincs olyan rendszer, hogy az egyetemet a hallgatói befizetések tartják el, de ez nyilván csak az üzemeltetés költsége, még a fejlesztést, a bővítést is finanszírozni kell valahogyan. Ennyi pénzt a hallgatók nem tudnak összerakni és ilyen képesség rövid időn belül nem is fog kialakulni.

SZABÓ ORSOLYA

Műhely • 7

2012. szeptember 3.

# Álarc mögé bújtatott jóízű

Amit eszel, azzá leszel! - fogalmazta meg az örökérvényű mondást Hippokratész nyomán Gillian McKeith skót dietetikus, azonos című televízió-műsorában. A szállóige, bár kissé elcsépelt, mégis sok igazságot hordoz magában, a gyakran becsmérelt modern fogyasztói társadalom számára. Miközben rohamtempóban száguldunk át a mindennapokon, egyre kevesebb időnk jut arra, hogy lélegzetvételnyi szünetet tartva figyelmet fordítsunk táplálkozásunkra és ezáltal egészségünkre is.

Amikor megrohamozzuk a hipermarketeket, hogy legelemibb ösztöneink kielégítése céljából élelmiszert vásároljunk, általában két alapvető dolgot veszünk figyelembe: az adott termék kívánatosságát, valamint az árát. Azon a kérdésen már kevesen gondolkozunk el, hogy mitől lesz a reklámból már jól ismert, a boltok polcain oly hívogatóan virító étel, ital színes, ízletes és akár hetekig-hónapokig fogyasztható. Azt senki sem gondolja, hogy a zöldségek, gyümölcsök az idők folyamán valamiféle természet adta szuperképességekre tettek volna szert, a jó anyaföld gyengéd táplálásának köszönhetően. Akkor hát mi a titok nyitja? Ha elegánsan szeretnénk megkerülni a kínos választ, elég, ha annyit mondunk: így eladhatóak. Ha pedig szembenézünk a valósággal, hogy élelmiszereink jelentős része dugig van tömve a modern kémia és biológia vívmányaival, választhatunk, hogy elfogadjuk azokat, vagy sem. A gyakorlatban többnyire kénytelenek vagyunk az előbbi mellett dönteni, hacsak nem akarunk folyton bioételek után kutatni, ami egyrészt nehezen kivitelezhető, másrészt igencsak drága mulatság. Így jobb híján beletörődünk, hogy a hagyományos ételeket a legkülönbözőbb vegyszerek által kozmetikázva kínálják nekünk. Annyit azért megtehetünk egészségünkért, hogy amennyire csak lehet, megpróbálunk tájékozódni az adalékok furcsa és sokszor ellentmondásos világában. A továbbiakban szeretnénk eligazítást nyújtani mindazoknak, akik némi gyanakvással tekintenek a polcokról levett csábító nyalánkságok csomagolásának apró betűs részeire.

#### A rejtélyes E-számok

Mindenki találkozott már valamilyen formában a tudatos vásárlók és elkötelezett fogyasztóvédők legfőbb ellenségeivel, a misztikus E-számokkal. Mint köztudott, a híres-hírhedt kódok az EU-ban engedélyezett élelmiszeradalékok jelölésére szolgálnak. Az E-k a 60-as években kezdték meg látványos karrierjüket, egyrészt az erősödő fogyasztóvédelmi nyomás hatására, másrészt az egyre gyarapodó élelmiszeripari kemikáliák közti eligazodás igényének hívószavára. Az EU-szerte engedélyezett adalékok száma mára jócskán megnőtt, a kezdeti néhány százról kb. 700-ra.

A magyarországi szabályozás szerint ezek az anyagok kizárólag akkor engedélyezhetőek, ha

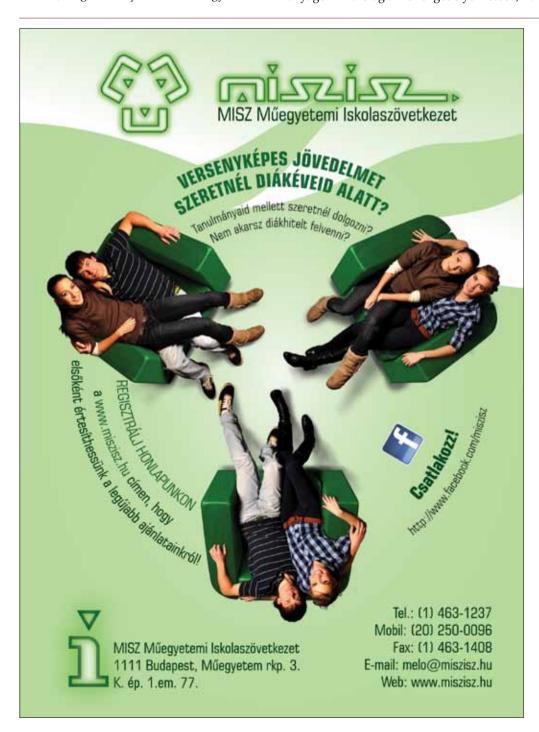


alkalmazásuk szükségszerűsége gazdaságossági és technológiai szempontok alapján igazolható, valamint ha nem károsak az egészségre, és nem tévesztik meg a fogyasztót. Adaléknak számít minden olyan élelmiszeriparban használatos anyag, amit önmagában nem fogyasztunk, illetve ételeinkhez nem használunk fel összetevőként. Így az egyszerű vitaminok, pl. a C-vitamin és származékai (E300-309) is E-álarc mögé rejtőznek. Tény azonban, hogy a legtöbb jelzés sokkal gyanúsabb tartalmakra utal.

Az antibiotikumokat például E700-E772 között jegyzik, míg a kétes hatású nitrátokat és nitriteket E249-E252 közt találhatjuk. Az összetevőknél a receptúra szerint csökkenő sorrendben kell feltüntetni az adalékokat, a lista elején jelölve a legnagyobb súlyarányban megtalálhatóakat.

### Mennyire ártalmasak?

Az adalékanyagokat gyakran vádolják meg azzal, hogy károsak az egészségre. Az allergiától a hiperaktivitáson át egészen a rákbe-





# műanyagok



tegségig számos szörnyűséggel gyanúsítják ezeket, esetenként szakemberek is. Időről időre bukkannak fel rémhírek az egyes ízfokozók, tartósítószerek vagy színezékek súlyos egészségkárosító hatásairól. Elég visszagondolnunk a mérgező kínai import fokhagymára, vagy a bizonyítottan rákkeltő furánt tartalmazó kávék és bébiételek esetére.

Az egyes élelmiszeradalékok negatív hatásairól igencsak megoszlanak a vélemények laikus

és szakmai körökben is. Sokan állítják, hogy a jelenlegi szabályozás teljes mértékben biztonságossá teszi az élelmiszeripart azáltal, hogy szigorú törvények és rendszeres felülvizsgálat segítségével kiszűri a gyanús elemeket. Mégis, számos E-nél merült fel az évek során, hogy veszélyes lehet az egészségre. Az aszpartám (E951) nevű édesítőszer például kifejezetten megosztja a közvéleményt, mivel sokak szerint rákkeltő hatású. Mások azt mondják, hogy határértéken belül ártalmatlan. Veszélyes vagy nem, a legtöbb csökkentett energiatartalmú áruban megtalálható. A pácolt húskészítményekbe szinte kivétel nélkül belekerülnek a nitritek és nitrátok, melyek egyesek szerint a vér oxigénellátó képességét csökkenthetik, és rákot is okozhatnak. A béta-karotin (E160) a dohányosoknál növelheti a tüdőrák kialakulásának veszélyét bizonyos kutatások szerint. A szintén édesítésre használt ciklamát (E952) nagymértékű fogyasztását súlyos hólyagproblémákkal hozták összefüggésbe, egyes állatkísérletek eredményei alapján.

Sokak szemében aggályosak az ún. GMO-k (génmódosított élőlények), hiszen fogyasztásuk hosszú távú hatásai nem ismertek. Egyesek szerint a technika csodája, hogy nagyobb, jobb és lassabban romló termékeket állíthatunk elő génmanipulációval. Mások azzal érvelnek, hogy a táplálékláncba bekerült génszennyezés súlyos következményekkel járhat, még akkor is, ha nem emberi fogyasztásra, csupán takarmányozásra szánják azokat. Magyarországon minden élelmiszeren jól láthatóan fel kell tűntetni, ha kapcsolatba került GMO-val. (GMO termékről akkor beszélhetünk, ha

0.9%-nál nagyobb arányban tartalmaz génmódosított anyagot.)

Hazánkban 2010-ben az ellenőrzések során vett vizsgálati minták 13%-a lépte túl az adott élelmiszercsoportra vonatkozó adalékanyagtartalmi határértéket. Az elmúlt két év során a cégekre kirótt büntetések összege meghaladta az egymilliárd forintot! Ennek ellenére, szakértők szerint Magyarország nem áll rosszul az élelmiszerbiztonság kérdésében más országokhoz képest. Az egyre szigorúbb szabályozás következtében pedig a szabálytalanságok száma csökken, ahogy ezt a Vidékfejlesztési Minisztérium főosztályvezetője a tavalyi év során elmondta.

#### Szükségünk van E-kre?

Sok szó esett már az adalékok esetleges kockázatairól, néhány fokozottan kerülendő anyagot ki is emeltünk. Könnyű lenne azonban pusztán elítélni a multikat, amelyek anyagi haszon reményében megmérgezik ételeinket. A helyzet ennél árnyaltabb. Adalékanyagok nélkül ugyanis nehéz lenne elképzelnünk a megszokott kényelmes életvitelünket. A naturá-

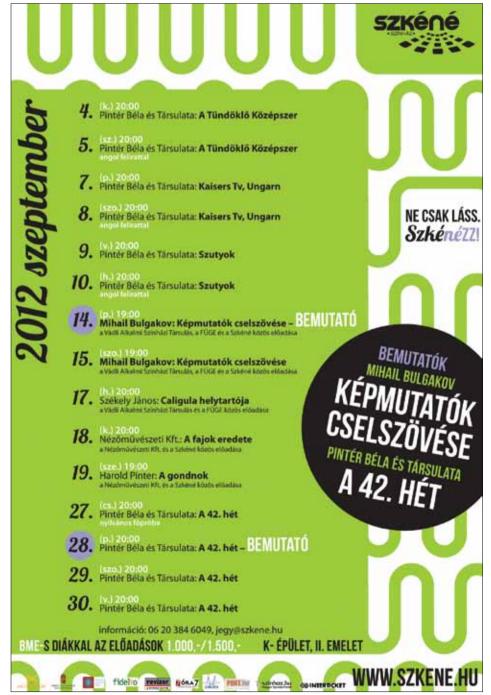
lis ételek hamar tönkremennek, így tartósítás nélkül mindig csak néhány napra előre lehetne vásárolni. A legtöbb terméket csak az év adott időszakában fogyaszthatnánk, emellett csekély lenne a feldolgozott élelmiszerek száma is. Egy adalékanyagok nélküli világban jelentősen eltérnének az étkezési szokások az általunk megszokottaktól. Valószínűleg sokan nem választanák azt a lehetőséget, az ismert kockázatok ellenére sem, mivel ma az étkezési kultúra szerves részét képezik a vegyi anyagok. Ebbe sokan beletörődnek, sokan pedig nem is foglalkoznak azokkal a veszélyekkel, amiket az E-k mértéktelen fogyasztása jelenthet. Akik azonban úgy döntenek, hogy mégis szeretnék elkerülni ezeket, figyeljék a termékleírásokat, tartózkodjanak az olcsó, nagymértékben feldolgozott, vagy messziről érkezett import élelmiszerektől, és ne nagyon járjanak olyan helyre, ahol pár perc alatt elkészített ételt kapnak. Egyes brit kutatások szerint ugyanis egyetlen gyorséttermi menü körülbelül 70-80 különféle adalékanyagot tartalmaz.

LIEBER TAMÁS

Gyanús adalékok*								
E-kód	Mire használják?	Miben található?						
E951	édesítő	cukormentes üdítők						
E321	antitoxidáns	marcipán, nugát						
E151	színezék	kaviár						
E952	édesítő	táplálék kiegészítők						
E412	sűrítő	öntetek						
E213	tartósító	tejtermékek						
E954	édesítő	üdítők						
E102	színezék	porlevesek						
	E-kód E951 E321 E151 E952 E412 E213 E954	E-kód Mire használják?  E951 édesítő  E321 antitoxidáns  E151 színezék  E952 édesítő  E412 sűrítő  E213 tartósító  E954 édesítő						

\*A fent említett adalékanyagok engedélyezettek, egészségkárosító hatásuk nem bizonyított.





# Milyen bankszámlát válasszak?



A bankszámla a felnőtt élet szinte már elengedhetetlen kelléke, így ha még nincs, legkésőbb az egyetemi tanulmányaink megkezdésekor érdemes nyitni egyet, hiszen az ösztöndíjon túl, akár a diákhitelhez, akár a diákmunkák után járó keresethez is szükségünk lehet rá.

Ahhoz, hogy kiválaszthassuk a számunkra legmegfelelőbbet, elsősorban ismernünk kell a saját bankolási szokásainkat. Azt hogy havonta milyen gyakran veszünk fel pénzt a számlánkról, hányszor utalunk róla, hol és mire szeretnénk használni a bankkártyánkat, érkezik-e rá rendszeres pénz és ez körülbelül mennyi? Ezek azért fontosak, mert a bank sem dolgozik ingyen, különféle költségeket von le egyes tranzakciók után, amelyek döntően a felsoroltaktól függenek. A bank felszámíthat ún. számlavezetési díjat, ez általában egy fix havi összeg. Ha utalunk a számlánkról ez szintén pénzbe kerülhet, a legtöbb helyen fix vagy fix plusz az utalt összeg százaléka. A bankautomatából (ATM) történő pénzfelvételért is kérhetnek díjat, van ahol havi néhány alkalom ingyenes, máshol fix összeg a díj,

megint máshol százalékos vagy ezek kombinációi. A készpénzfelvétel költségénél a bankok megkülönböztethetnek saját ATM-ből vagy egy másik pénzintézetéből történő pénzfelvételt (ez utóbbi drágább). A bankszámlákhoz gyakran ajánlanak, vagy éppen jár hozzájuk bankkártya. Ezzel bizonyos helyeken tudunk a rajta lévő pénz terhére vásárolni. Ez általában ingyenes, még akkor is, ha külföldön tesszük ezt. (A külföldi kártyás vásárlásnál ráadásul az adott bank devizaárfolyamán számolják a forintét, amely mindig kedvezőbb, mint a készpénz átváltásakor használt valutaárfolyam.) A bankkártyáért azonban éves díjat kérnek, ami 1000-10000 forint között szokott lenni, amiért a két nagy kártyatársaság valamelyik termékét kapjuk kézhez. Most már alapból szinte minden bank kínál internetes hozzáférést a számlánkhoz. Ezzel megkönnyítjük ügyeink intézését, és a legtöbb tranzakció az internetes felületen keresztül olcsóbb, mintha bemennénk emiatt a bankfiókba. Általában külön lehet igényelni SMS szolgáltatást, amely egy biztonsági védelmet jelent, hiszen minden tranzakciónkról kapunk jelzést. Így az illetéktelen használatot észlelni tudjuk, viszont sokszor ezért külön díjat számítanak fel. Ha szétnézünk a bankok jelenlegi számlanyitásra vonatkozó ajánlatai között, láthatjuk, hogy szinte mindegyik kínál kifejezetten diákoknak, egyetemistáknak szóló konstrukciókat. Érdemes megnézni, hogy mennyi díjat vonnak az utalásokért (általában bankon belüli, illetve azon

kívüli típusokról lehet szó), illetve a készpénzfelvételért. Ezeket a paramétereket együtt kell vizsgálni, és a szokásainknak megfelelően dönteni. Ha kevésszer utalunk egy hónapban, inkább vásárolunk, akkor olvan ajánlatot érdemes választani, amely díjat kér az utalásért, de nem kér semmit a számlavezetésért. A bankkártya díját a legjobb ajánlatoknál legalább az első évben elengedik, de azért azt is számba kell venni, hogy milyen típust kapunk érte, a szélesebb felhasználási területű dombornyomott, vagy az egyszerűbb, de korlátozottabb felhasználású elektronikusat.

A készpénzfelvételért gyakran havi néhány alkalommal nem kérnek pénzt, utána pedig 100-200 Ft között mozog a díj. Érdemes egy kicsit előre gondolkodni, milyen kiadásaink lesznek a hónapban, és csak az ingyenes pénzfelvételek erejéig terhelni a számlánkat.

Fontos kérdés lehet még a bankban tartott pénzünk után járó kamat. A piacon található jelenleg olyan számlacsomag ajánlat, amelynél minden ingyenes (számlavezetés, utalás, bankkártya első éves díja, 4 db/hó készpénzfelvétel), de a lekötetlen betéti kamat is szinte nulla.

Tehát abszolút legjobb ajánlat nincs, a saját szokásainkhoz kell mérnünk a diákszámlák kondícióit. Érdemes ezekre az apróságokra is odafigyelni, ha bankszámlát nyitunk, ugyanis egy okos döntéssel az egyetemi éveink alatt akár egy nyaralás árát is megspórolhatjuk.

**BOROS MIKLÓS** 



Kétszintű bankrendszer: a fejlett országokban elfogadott banki struktúra. Az első szint a központi bank, a második pedig a kereskedelmi bankok. Magyarországon a központi (jegy)bank szerepét a Magyar Nemzeti Bank (Angliában a Bank of England, USA-ban a FED) tölti be, amelynek két fő feladata őrködni az ország pénzének értékállósága fölött, illetve biztosítani az ország fizetőképességét. Ezek mellett vagy ezekkel összefüggésben fontos még az államháztartás finanszírozása, a fizetőeszköz kibocsájtása, esetenként a kereskedelmi bankok felügyelete, és nem utolsósorban a kereskedelmi bankok ún. pénzintézeti számláinak vezetése, számukra a likviditás (fizetőképesség) biztosítása. A kereskedelmi bankok végzik a magánszféra pénzügyi igényeinek kielégítését, azaz teremtenek kapcsolatot a gazdaságban jelenlévő megtakarítók és ezek felhasználói között. Azaz a bankban lévő számlánkon lévő összeg csak virtuálisan van ott, a valóságban a bank ezt a pénzt használja, hitelként kihelyezi valamely gazdasági szereplőhöz, így valamilyen módon visszakerül a gazdaság vérkeringésébe. Ezért cserébe kamatot fizet rá, attól függően, hogy mennyi pénzt és milyen időtávra bízunk rá.

**NÉZŐPONT** 

KISS BORI



## GDP vagy bruttó nemzeti boldogság?

Portugália a munkaszüneti napok számának csökkentésével igyekszik fokozni az or-

szág gazdasági termelését. Vajon Magyarország helyzetén is segítene, ha az ünnepnapokat is az íróasztal mögött töltenénk? De ha a GDP nő, a boldogságfaktor is gyarapodik?

Azt mondják, az olaszok tudnak csak igazán élni. Minden délután

lehúzzák a boltok rolóit, hazasétálnak a gyönyörű mediterrán utcácskáikon, ebédre friss pastat esznek a családdal, és délután négyig sziesztáznak. Vajon a hűvös falak közt pihenve eszükbe jut, hogy mennyivel nőne országuk gazdasági termelése, ha ezt a pár szabad órát a munkahelyükön töltenék? Kétlem! Magyarországon nem csak a sziesztát hagyjuk ki, de nemzetközi viszonylatban az ünnepnapok száma is kevés. Vajon megérné azt a pár munkaszüneti napot megvonni, esetleg átrendezni, annak érdekében, hogy a dolgozók a maximális gazdasági termelést tudják nyújtani? Valóban az ünnepnapok számának csökkentése és ezzel

együtt a munkanapok növelése lenne a kulcs a gazdasági fejlődéshez? Ha az ember precíz, monoton robotként dolgozna, talán igen, sajnos azonban nem programozott gépek vagyunk, így még a gazdaságból sem zárhatjuk ki az emberi tényezőket. Felmerül a kérdés, vajon melyik munkaerő teljesít jobban, az, aki a munkaszüneti napot a családjával töltötte és egy kellemes hétvége után tér vissza az íróasztalához, vagy aki az ünnepnapot is a GDP növekedésének szentelte? Valóban minden a gazdasági növekedésről szólna? Habár életünk egy jelentős részét a munka teszi ki, mégsem áldozhatjuk egész életünket annak. A GDP növekedése nem egyenlő a boldogság növekedésével, ha pedig a lakosság közhangulata a mélyben van, hogyan lehetne a gazdasági termelés a fellegekben? Az ünnepnapok számának csökkentése talán valóban logikus megoldásnak tűnhet, de csakis papíron. A valóságban azonban mindenkinek szüksége van arra a pár napra, amelyet nem rohanással és aktatologatással kell töltenie, hanem a nyugalom, a barátok és a szabadidő élvezetével, megélve az élet valódi pikantériáját, úgy, ahogy azt az olaszok

10 ◆ Műhely X. évfolyam 9. szám

**NÉZŐPONT** KOCSIS ANNA



### Oszd meg és uralkodnak rajtad

Nemrég esett meg, hogy átfagyva bár, de izgalomtól fűtötten léptem át új otthonom küszöbét. Kis lakás volt, minden fényűzéstől mentes, azonban annak

ellenére, hogy a fővárosi panelekhez képest hatalmas vidéki családi házban válhattam gyermekből lázadó egyetemistává, tökéletesen megfelelt.

Egyetlen dolog érintett érzékenyen, mégpedig az internet egy egész napos hiánya. Nem mintha nem töltöttem volna már el nélküle időt, olykor egy egész hetet is, badarság lenne tagadnom magam előtt: lényem abszolút függ tőle. Viszont, nyugodt szívvel hozhatom fel enyhítő körülményként, hogy legalább nem vagyok egyedül ezzel. Nemcsak az utánam következő, de az előttem lévő néhány korosztály élete is elképzelhetetlen lenne már a világháló nélkül. Bár akadnak kivételek, a fiatalok nagy része naponta órákat tölt el azzal, hogy ismerősei frissítéseit böngészi közösségi oldalakon, videókat, képeket, elmés megjegyzéseket oszt meg barátaival, esetleg szívügyeiről, mindennapjairól kommunikál. Mindezt anélkül, hogy attól kellene félnie, illetéktelenek is betekintést nyerhetnek szociális életébe. Eddig.

Illetéktelenek alatt értjük most az állami hatóságokat. Hazánk azonban idén aláírta a hamisított termékek árusítását tiltó egyezményt, vagyis az ACTA-t (Anti-Counterfeiting Trade Agreement-et), más uniós tagállamokkal

Magyarországon a megállapodásnak bár nem lesz következménye törvénymódo-

sítás – hiszen a szerzőijog-védelem összeegyeztethető az uniós elvekkel – lehetővé teszi az internetes adatforgalom ellenőrzését, vagyis betekintést nyer hétköznapi tevékenységeinkbe. Az illegális tartalmak megosztásáért pedig – mint például egy szerzői jogvédelem alatt álló zene elküldése gyermekkori barátnőnknek – a bűnt elkövető felhasználót ezután törvény elé

Mindannyian egyetérthetünk abban, hogy a szellemi tulajdon védelme éppoly fontos, mint az, hogy elkerüljük autónk eltűnését a garázsból, esetleg az óvodában féltve őrzött Micimackós matricánk nyom nélküli felszívódását. Bár nyilvánvaló, hogy a filmek, zenék, gondolatok megóvása nem vihető végbe ugyanazon eszközökkel, mint fizikailag rendelkezésre álló tárgyaink, nem kellene túllépni egy határt.

Ha az ACTA bevezetésre kerül, az internet megszűnik létezni eredeti formájában, sérülnek a személyiségi jogok és a szólásszabadság. Természetesen ez nem maradt itthon sem visszhang nélkül! Az internetezők az ország több városában tüntetést szerveztek, egy elkeseredett kísérletet téve arra, hogy továbbra is aggodalom nélkül használhassuk a világhálót.

### **NÉZŐPONT**



### Diákhitel újratöltve

Elkeseredett, álmaiktól megfosztott, nem egyszer sírva nyilatkozó vagy éppen dühösen tüntető diákok az egyik oldalon, megoldást és esélyegyenlőséget ígérő politikusok és szakemberek a másikon. Ez volt a mér-

lege az év elején hatályba lépő új felsőoktatási törvénynek. Azóta a reformok legnagyobb vesztesei már remélhetőleg valamely egyetem vagy főiskola padjait koptatják. Most lássuk mi valósult meg az ígért segítségből.

Februárban bizonyos szakok államilag támogatott férőhelyeinek drasztikus csökkentése diákok százait kényszerítette arra, hogy változtatva elképzeléseiken más karra vagy éppen szakra adják be a jelentkezésüket, mint amire előzetesen készültek. Mert a felvehető létszám korlátozása a magas túljelentkezés miatt sok diáknak minimálisra csökkentette az esélyét arra, hogy állami pénzen tanulhasson tovább az általa választott pályán. Így sokaknak maradt a gyors újratervezés vagy a tanulmányok saját zsebből történő finanszíro-

De mit tehettek azok, akik nem akarták elképzeléseiket módosítani, viszont nem voltak olyan szerencsés helyzetben, hogy önköltséges formában kezdjék meg az egyetemet? Számukra az állam a Diákhitel 2 formájában dobott mentőövet, mondván a kevésbé jómódú család fiából/lányából is válhat kiváló jogász vagy gazdasági

Az igénylés feltételeit néhány héttel ezelőtt hozták nyilvánosságra. Ennek értelmében az új konstrukciót csak önköltséges, illetve részösztöndíjas hallgatók igényelhetik, ugyanakkor felhasználása kötött, a felvett összeg csupán a tandíj finanszírozására fordítható, az állam ugyanis azt közvetlenül a felsőoktatási intézménynek folyósítja. A hiteltörlesztés feltételei kedvezőek, a törlesztőrészlet mértéke egymillió forintig 4, egy- és kétmillió forint között 5, hárommillió forintig 7, három- és négymillió között 9, négymillió forint felett pedig 11 százalékos arányban kell majd visszafizetni a hitelössze-

HARMATI JUDIT

A kamatláb 2012. október 15-étől évi 2 százalék lesz, az ezen felüli részt pedig kamattámogatás formájában az állam vállalja át.

A Diákhitel Központ Zrt. előzetes várakozásai szerint az újonnan felvett önköltséges hallgatók körülbelül 32-35%-a igényeli majd a tanulmányai finanszírozásának ezen módját.

Ugyanakkor Orbán Viktor nyilatkozata, miszerint néhány éven belül teljesen költségtérítésessé tennék a felsőoktatást, jelentősen emelheti a hitelt igénylő hallgatók arányát.

A kérdés már csak az, hogy valódi segítség-e ez egy olvan fiatalnak, aki nincs olvan szerencsés helyzetben, hogy finanszírozza saját tanulmányait. Mert lehetnek akármilyen kedvezőek a visszafizetési feltételek, aki a diplomája mellé több milliós tartozást kap, annak sokkal inkább teher lesz, mint lehetőség.

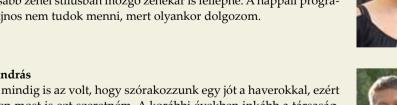
### MEGKÉRDEZTÜK

## Mit vársz a BME Egyetemi Napoktól?



### Gáspár Dániel

Szerencsére eddig minden Egyetemi Napokon ott tudtam lenni, ha nem is feltétlen az elejétől a végéig. Azt várom, hogy olyan jó buli legyen, mint amilyenek az előző években voltak. Viszont örülnék, ha idén valami populárisabb zenei stílusban mozgó zenekar is fellépne. A nappali programokra sajnos nem tudok menni, mert olyankor dolgozom.





### Mátrai Kinga

Valamelyik évben a Vad Fruttik játszott, és ahhoz hasonló jó koncertet várok. Ha ilyesmi lesz, akkor biztosan megyek, és végigbulizom. Továbbá sokat nyomott a latba, hogy isteni finom, behűtött Jäger is volt. Napközben örülnék, ha lennének kint civil sátrak. Kijöhetne a Zöld Kör, túrakörök, biciklis körök, hogy lássuk, milyen programok lesznek a félévben.



### Simon András

A lényeg mindig is az volt, hogy szórakozzunk egy jót a haverokkal, ezért alapvetően most is ezt szeretném. A korábbi években inkább a társaság, mintsem a programok miatt látogattam ki, ugyanakkor egyelőre még nem dőlt el, hogy ismét megyek-e. Persze addig bármi felkeltheti az érdeklődésem, de bevallom, még nem hangolódtam rá az idei rendezvényre.



### Tóth Gábor

Idén nem indulok diákrektori választáson, mivel tavaly sikerült megnyernem. Remélem viszont, hogy a civil programok jobban felpörögnek, és nemcsak a koncertek, valamint a fesztiválhangulat lesz a fő attrakció. Az együttesek közül pedig a Sash-t várom, mert kíváncsi vagyok, hogy néznek ki most a 90-es évek sztárjai.



### Pintér Norbert

Mindenképpen azt, hogy jó legyen. Egyelőre még nem biztos, hogy megyek, de úgyis a zene, a hangulat és a kikapcsolódás a lényeg. Viszont ha lehet, a Brooklyn Bounce ne jöjjön, mert az nagyon nem tetszett. Inkább az élőzenés koncerteknek örülnék, mondjuk a Ludmillának. Emellett lehetnének kicsit jobban hallgatóbarát árak, a belépőjegytől a büfékig.



### Csáti Viktor

Mivel én rádiószerkesztő vagyok, ezért remélem, hogy sikerül megjelennünk, és jó sok hallgatót kicsábítanunk. Emellett fiatalos bandákat várok. A Vad Fruttikat elhívnám például, mivel energikusak, és jó tempóban nyomják, ellentétben a Tankcsapdával, ami mégiscsak egy 20 éves zenekar. Végül több PR-t, mert az eddigi teljesítmény számomra nem volt meggyőző.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KUNOVICS GERGŐ FOTÓK: HÁMORI ZSÓFIA

Műhely • 11 2012. szeptember 3.

# Nem akarunk kigyúrt hallgatókat látni

### Interjú Vincze Pállal, a Testnevelési Központ igazgatójával

Végre elkészült egyetemünk párját ritkító sportközpontja, az ÉL csarnok. Megtörtént a hivatalos átadás, s szeptember elsejétől bármelyik egyetemi polgár kedvére használhatja a sporteszközöket, a pályákat – persze a meghatározott szabályok szerint. Viszont az ÉL csarnok megépülésével nemcsak az egyetemisták sportolási lehetősége, hanem a testnevelési órák rendje is jelentősen megváltozott – többek között erről beszélgettem Vincze Pállal, a BME Testnevelési Központjának igazgatójával.



Elkészült a várva várt ÉL csarnok, s ezzel együtt jelentős változások is történtek a testnevelési órák rendjében. Mik ezek?

A testnevelés tárgy keretén belül eddig 46 sportágban lehetett aláírást szerezni, a legfőbb változás, hogy ezek száma redukálódott 26-ra. Viszont így számunkra egy sokkal ellenőrizhetőbb rendszer épülhet ki. Óriási meglepetésemre kiderült ugyanis, hogy elvétve akadt olyan hallgató, aki megvásárolta a testnevelési órákat. Egyszerűen befizetett egy kollégiumba kondira, párszor aláírta a jelenléti ívet, de valójában nem sportolt annyit, amennyi elvárható lenne. Ezt ezek után nem lehet megtenni, ellenőrizhető lesz a mozgás minden egyes hallgató esetében.

Ez viszont azzal jár, hogy megszűnik a sportágak majdnem fele?

Most megszűnik, de azért van egy-két olyan mozgásforma például a túra -, amit szeretnénk, hogy megmaradjon. A túra kurzus lényege az, hogy két-háromszor elment a delikvens kirándulni, de mellette a Bogdánfy úti sporttelepen három-négyszer futott is húsz percet. Ez így szerintem rendben volt. De persze voltak olyan sportágak is – az ejtőernyőzés vagy a búvárkodás, hogy csak az extrémeket említsem –, ahol a követelmények nem voltak olyan élesen meghatározhatóak. Az új rendszer szerint teljesíthető kurzusoknál viszont mindennek van egy kardiovaszkuláris, egy keringést javító tengelye, és ezt szeretnénk egy kicsit erőltetni. Ráadásul ezzel a 26 lehetőséggel még mindig szélesebb a választék, mint más egyetemeken.

Ezek szerint az ellenőrizhetőség jegyében mostantól csak három telephelyen, a Kondorosi úti uszodában, a Bogdánfy úti sporttelepen és az ÉL csarnokban lehet tesizni. Lesz ennek a "központosításnak" más előnye is?

Természetesen. A gépen végezhető sportoknál mindenkinek lesz egy USB kulcsa, egy pulzusmérő öve, és személyre szabottan lehet nyomon követni minden hallgatónál, hogy mekkora teljesítményt milyen pulzusszám mellett adott le. Az eddig bevett módszer



szerint egy terheléses pulzusméréses vizsgálat folyt az órákon, de az eszközök hiánya miatt nem tudtuk mindenkinek az állapotát, az edzettségét felmérni, hiszen erre órákat kellett volna rászánni.

Tehát az új berendezésekkel és sportgépekkel nyomon lehet követni, hogy ki mennyit teljesít, s ez alapján lehet az elvárásokat is megfogalmazni?

Igen, minden hallgatónak lesz egy személyre szabott edzésterve. Ha januárban meg tudjuk venni a diagnosztikai eszközöket, akkor mindenkit végig tudunk nézni, és tényleg más és más, személyre szabott tervet tudunk adni a keringése – és ezzel az egészségi állapota, a közérzete – javítására. Ez egy paradigmaváltás nálunk. Szeretnénk, hogy az erőfejlesztés kifejezés ne a mai értelemben vett kigyúrt, aránytalan izomzatú embereket jelentse. Nem szeretnénk ilyeneket látni. Inkább a kardio, keringést javító edzések felé kéne terelni a hallgatókat.

Milyen lesz az új csarnok használati rendje? Bárki bejöhet mozogni a termekbe?

Igen, a csarnok nyitott lesz mindenki számára. Egy külső vállalkozó fogja üzemeltetni a termet, de szigorú kertek között. Például délután 3-tól 5-ig a dolgozóké, este pedig a hallgatóké lesz a lehetőség. Valamivel drágább lesz így a díj, mint a régi 1-es vagy 2-es tornatermek esetében, de érdemes megnézni a szolgáltatások színvonalát is. Ezek a termek, az egész ÉL csarnok úgy lett elkészítve, hogy nincs az országban még egy olyan egyetem, ami ilyen színvonalú sportközponttal büszkélkedhetne.

Régebben többen tudtak egy adott időpontban mozogni a külső helyszínen végezhető sportok nagyobb létszámkapacitása miatt. Nem lesz tumultus, sorban állás vagy olyan gond, hogy nem fognak beférni a hallgatók az áhított kurzusra? Egyáltalán lesz elég hely, hogy a kötelező testnevelést teljesíthesse midnenki?

Úgy számoltuk, hogy a legnagyobb csoport a Villamosméröki Kar lesz, ahol egy időben 600 hallgatónak kell helyet biztosítani. Csak az ÉLben 270-en férnek el, a Bogdánfyn is lesz bőven hely, plusz a Kondorosi uszodába is sokan szoktak járni, szóval nem aggódunk, mindenki be fog férni valahová.

De azért lesz jó pár sportág, ahol az eddigieknél limitáltabb lesz a férőhelyek száma...

Abszolút. Például squash teremből néggyel rendelkezünk, így oda egy órarendi keretben érkező csoportnak 12 helye lesz. férnek be az órarendi turnusokba?

A mostani rendszer szerint az elsősöknek van előválasztási joguk a kurzusokra, tehát ők nagy valószínűséggel könnyebben be fognak jutni a nekik tetsző helvekre. A felsőbb éveseknél viszont valóban előfordulhat, hogy nem férnek be az áhított kurzusra. Viszont aki délutánonként saját kedvére sportol, illetve bárki, aki megfelelő erőben érzi magát, az ezek után is kiválthatja az aláírását egy felméréssel. Meg vannak határozva bizonyos szintek, és aki például a meghatározott távot lefutja a Cooper teszten, az megkapja az aláírást, hiszen azon látszik, hogy valamilyen sportot űz. És nekünk az a lényeg, hogy minél többen sportoljanak, nem pedig az, hogy olyan gyakorlatokat végeztessünk valakivel, amihez semmi kedve.

RAJNAI TAMÁS

Sportágak, melyekkel aláírás szerezhető: Ingyenes lehetőségek: atlétika, kosárlabda, labdarú-

gás, röplabda
Részben költség-hozzájárulásos lehetőségek (5000
forint/félév): úszás (kezdő,
haladó, rehabilitációs), tenisz,
erőfejlesztés, tollaslabda, asztalitenisz, jóga, spinning, zenés
gimnasztika, aikido, karate,
ninjutsu, krav maga, fallabda,

falmászás, tánc, capoeira Felmentési lehetőségek:

Válogatott sportolóknak szövetségi igazolással

Teljesítménypróba elvégzése erőfejlesztés, futás vagy úszás sportágakban

Orvosi felmentés az egyetem sportorvosának javaslatára

Az ÉL csarnok használatának rendjével kapcsolatban keressétek az EHK erre vonatkozó kiadványát.



S mi van azokkal, akik mindenképpen egy adott sportággal szeretnék teljesíteni a testnevelést, de nem

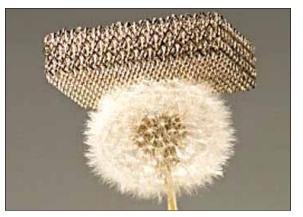
12 • Műhely X. évfolyam 9. szám

### Pehelykönnyű

Német kutatók megalkották a világ legkönynyebb anyagát, az aerographitot. Az eddigi legkönnyebbnek kikiáltott matéria – egy habosított fém – is hihetetlen kis sűrűségű volt, mindössze 0,9 milligrammot nyomott köbcentiméterenként.

Ezt az egyedülálló könnyedséget a Darpa (az amerikai védelmi minisztérium kutatás-fejlesztési ügynökségének) szakemberei érték el úgy, hogy a fémhab 99,9%-a levegőből állt.

Az Advanced Materials szaklapban nemrég megjelent tanulmány szerint az új rekordot felállító német tudósok viszont fém helyett üreges széncsövekkel kísérleteztek, s ennek folyományaként született meg az aerographit, melynek sűrűsége 0,18 mg/cm³. Ez



azt jelenti, hogyha egy kilogrammnyi aerographitot szeretnénk elképzelni, annak a térfogata több, mint 5 m³ lenne. A kieli és hamburgi egyetem kutatói szerint azért is különleges ez az anyag, mert könnyűsége ellenére szilárd és rugalmas, így a jövőben rengeteg termék előállítására lehet alkalmas. Egyelőre a legfőbb felhasználási területnek az elektronika ígérkezik – a várakozások szerint a jövőben az új anyag felhasználásával nem csak könnyebb, de tartósabb dolgok állíthatók elő.

RAJNAI TAMÁS

### Drogstatisztika a lefolyóból

A drogok használata világméretű jelenség, de a fogyasztásukkal kapcsolatban csak homályos adataink vannak. Egy nemzetközi kutatás a szennyvíz vizsgálatából állapította meg tizenegy ország tizenkilenc nagyvárosának fogyasztási szokásait.



A kábítószer-használat mértékére korábban bűnügyi- és egészségügyi feljegyzésekből, valamint droggyártásiés lefoglalási jegyzőkönyvekből lehetett következtetni, ezek megbízhatósága azonban megkérdőjelezhető, ugyanis nagyrészt a fogyasztóktól jöttek. Ráadásul az ilyen irányú adatgyűjtés rendkívül időigényes, nem naprakész és a változások sem nyomon követhetők. 2011 márciusában az olasz Mario Negro Gyógyszerkutató Intézet és a norvég Vízkutató Intézet dolgozói egy hatalmas vizsgálatba kezdtek, melyben különböző országok és városok szennyvízéből állapították meg egy héten keresztül, hogy hol, mikor, milyen és mennyi drogot vesznek magukhoz az emberek. A mérés alapja, hogy az emberi szervezetből a kábítóés doppingszerek változatlanul, vagy némi kémiai módosulás után a vesén keresztül a vizelettel kiürülnek, ez pedig a szennyvízcsatornába jut, ahol vizsgálható az összetétel. A kutatás során sikeresen állapították meg a kokain, amfetamin, metamfetamin, ecstasy és kannabisz felhasználók arányát a mért adatokat és a lakosság számát összevetve.

A kutatás eredményéből kiderül, hogy a kokain a legnépszerűbb a vizsgált területeken. Fogyasztásában első helyen Antwerpen áll, ezt követi Amszterdam, Valencia, Eindhowen és Barcelona. A metamfetamin a skandináv országokban és Csehországban kedvelt anyag. Az ectasy Barcelonában, Hollandiában és Belgiumban a legnépszerűbb, olyannyira, hogy Valenciában és Santiagoban csak feleannyi fogy a tablettából. Talán nem meglepő, hogy a marihuána eloszlásának spanyol központja miatt a holland, francia és spanyol polgárok nagy kannabisz rajongók.

BOCZOR ESZTER

# Higgs-bozon reflektorfényben

Negyvennyolc éve várja a világ a Higgs-bozonokat, és úgy néz ki, az idei nyár kedvezett megtalálásuknak, bár az év végéig még várnunk kell, hogy kimondhassuk bizonyosan: megvannak!

Miért olyan izgalmas a Higgs-bozonok léte? Ezzel tulajdonképpen megtalálták azt az alkotóelemet, ami – durva egyszerűsítéssel – a többi elemi részecske tömegének, azaz a tehetetlenség mértékének a forrása. A jelen felfedezés annyit jelent, hogy rengeteg mérési adatot elemezve találtak egy olyan részecskét, mely két fotonra bomlik és tömege 125-126 GeV körül van, ez pedig megegyezik a kutatók számításokon alapuló előzetes elvárásaival.

A bizonyítékokat egymástól függetlenül két kutatócsoport, a CERN ATLAS és a CMS detektorokkal dolgozók szolgáltatták a Peter Higgs által még 1964-ben feltételezett, ezért róla elnevezett bozon létezésére, de a genfi nemzetközi kutatócsoportok az év hátralévő részében további kísérleti adatokat kívánnak gyűjteni, hogy minden kétséget kizárva állíthassák a Higgs-bozon létezését.

Mindkét kutatócsoportban dolgoznak magyar tudósok is, akik már a CMS detektor építéséhez is hozzájárultak – a KFKI Részecske és Magfizikai Kutató Intézete (RMKI) a kaloriméter megépítésében segédkezett a munka valamennyi fázisában, míg a Debreceni Egyetem kutatói készítették elő és szerelték fel a müonkamrák pozicionáló rendszerét.

DUNAI PÉTER

Jurij Milner milliárdos internetmogul 27 millió dollárt osztott szét kilenc elméleti fizikus közt munkájuk elismeréseként, olyan elméletekre, amiket még nem sikerült adatokkal alátámasztaniuk. A Facebook, a Twitter és a Spotify befektetőjeként ismertté vált férfi ezzel megalapította a Fundamental Physics Prize nevű díjat, amelynek 3 millió dolláros fejenkénti összege mellett eltörpül a Nobel 1,2 millió dolláros díjazása.



# Koppenhága – a CO<sub>2</sub> mentes város

Mai társadalmunkban szinte hihetetlennek tűnik, de a legújabb tervek szerint 2025-re a dán főváros CO<sub>2</sub> mentessé válhat. Frank Jensen polgármester szerint a változás nemhogy gátolná, hanem fellendítené a gazdasági növekedést, azonban nagy és kemény döntéseket igényel.

A változás alapja a tervek szerint az emberek más hozzáállása mellett, egy új infrastruktúra kiépítése és főként a megújuló energiaforrások felhasználása. A város energiaszükségletének nagy részét szélből, biomasszából és bioüzemanyagokból kívánják biztosítani. Az ország egyébként is nagy hangsúlyt fektetett a szélenergia minél nagyobb mértékű kihasználására: a Middelgrunden szélpark például húsz szélkerékkel rendelkezik, melyek 40 megawattos kapacitásukkal kb. 40 ezer háztartás villamosenergia-szükségletét képesek ellátni.

A változás azonban függ a lakosságtól is. Egyre nagyobb fejlődés figyelhető meg a kerékpáros kultúrában és infrastruktúrában, új kerékpáros "szuper főútvonalak" épülnek. Az első ilyen áprilisban nyílt meg a nagyközönség előtt, Koppenhága belvárosát köti össze Albertslund külvárossal, hossza 22 km. Összesen 26 ilyen kerékpárút építését tervezik, melyek 30%-kal növelnék a bicikliutak számát, és 7 ezer tonnával csökkentenék a CO, kibocsátás mértékét.

KALOCSAI RÉKA



Dániában a parti és a part menti szélturbinák összes kapacitása 2010-ben 3,8 gigawatt volt, ez az ország teljes áramszükségletének a 25 százalékát jelenti. Az ország távlati céljai szerint 2020-ban a szélenergiának kell adnia az összes megtermelt áram 50%-át, 2050-ig pedig az energetikai és fuvarozási szektorokban 100%-ban megújuló energiaforrásokat kell felhasználni.

2012. szeptember 3. Műhely • 13

### Az egyetemi és a fesztiválérzés közös ereje

Ingyenes sportolási lehetőség az újonnan átadott BME Sportközpontban, dumaszínházi fellépők, főzőverseny, vetélkedők, Borgore, Sash!, Brains, Andro és többek között Julia Carpenter várja az Egyetemi Napok látogatóit. Interjú **Orbán** Balázzsal a rendezvény főszervezőjével.

Idén már 6. alkalommal rendezi meg a BME az Egyetemi Napokat. Mit érdemes a rendezvény történetéről tudni?

2007-ben, a Műegyetem fennállásának 225. évfordulóján rendeztük meg első alkalommal a programot. Ekkor még csak egy egyszerű, kis, sátras rendezvény volt, mára azonban Budapest egyik meghatározó rendezvényévé nőtte ki magát. Ma már több ezer fiatal látogatja a programot, és az idei évben még nagyobb részvételi szándékkal számolunk az előzetes felmérések alapján.

#### A helyszín hogyan változott az elmúlt öt év alatt?

A kezdetekkor a Műegyetem rakpartot választottuk a program helyszínéül, azonban idővel ez a terület kicsinek bizonyult. Szerencsére az egyetem kampuszán, az Infoparkban rendelkezésre áll egy, a jelenlegi igényeknek megfelelő méretű, körülbelül két focipálya nagyságú terület. Ezen a helyszínen először 2010-ben rendeztük meg az eseményt. Időközben a hatósági engedélyezések sokat változtak. Büszkén mondhatjuk, hogy a vonatkozó kormányrendeletben előírt paramétereknek a rendezvény maximálisan megfelel, a biztonságtechnikai és az egyéb technikai színvonal is abszolút megüti a mércét, így a nagy tömegeket kellőképpen tudjuk fogadni. Az elmúlt évekhez képest milyen változások lesznek az idei diákfesztiválon? Eddig az Egyetemi Napokat mindig a második oktatási héten tartottuk meg. Idén, mivel egy héttel előbb kezdődik a félév, ezért a rendezvényt is egy héttel korábban, szeptember 11-e és 13-a között tartjuk. Több színvonalas programbontható. Egyrészt az elkészült

BME Sportközpontban egy nyílt napot szervezünk majd, amikor is a szervezett versenysportágakon kívül a hallgatók ingyenesen kipróbálhatják az edzőtermeket is. Másrészt a Sporttelepen – ahol az elmúlt időszakban jelentős újítások történtek, például átadták a két



mal, kivételes vizuális élménnyel, kedvező árakkal, és még több gasztronómiai egységgel várjuk a látogatókat!

### Idén milyen programok várják az érdek-

A rendezvény – az esti koncerteken kívül – két nagy programblokkra bontható: a Budapesti Egyetemi Sportnapra és a Diáknapi Programokra. A Budapesti Egyetemi Sportnap az Egyetemi Napok keretén belül kerül megrendezésre az EHK és a Testnevelési Központ szervezésében a BEFS, azaz a Budapesti Egyetemi és Főiskolai Sportszövetség segítségével. Ekkor nemcsak BME-sek, hanem más felsőoktatási intézményből érkező hallgatók is élvezik a Műegyetem sportolási lehetőségeit. A nagyszabású Sportnapra szeptember 10-én kerül sor, és két nagyobb egységre

műfüves pályát, öltözőket alakítottak ki – is ingyenes sportolási lehetőségeket kínálunk.

A második nagy programblokk az úgynevezett Diáknapi Programok. Ezt a lehetőséget másodjára pályáztatja meg az EHK, idén a Gépészmérnöki Kar Hallgatói Önkormányzata nyerte meg a szervezés jogát. Főként játékos szabadidős vetélkedőkkel várják az önkéntes szervezők az érdeklődőket, de lesz főzőverseny is. Fontos elmondanom, hogy ezek a programok este hat óráig ingyenesen látogathatóak.

Mennyibe kerül a jegy illetve a bérlet? Célunk, hogy minél több hallgató élvezhesse az Egyetemi Napok szolgáltatásait. Ennek érdekében 2010 óta nem emeltük sem a jegyek, sem pedig a bérletek árát. Tehát

elővételben a háromnapos bérlet

diákok részére 3500 forint, az esti

programok diákigazolvánnyal 1500 forintos napijegy áron látogathatóak. Akik nem rendelkeznek diákigazolvánnyal, azok a bérletet elővételben 4500 forintért, a napijegyet 2500 forintért vehetik meg. Jegyek egyébként már válthatóak a Ticket Express jegyirodáiban.

#### Kik lesznek a rendezvény fellépői?

Idén még több fellépőt hívtunk, mint eddig bármikor. Az előadók egyik csoportja, akik a magyar könnyűzenei élet meghatározói már korábban is szórakoztatták a közönséget az Egyetemi Napokon, ők például a Tankcsapda, a Paddy & the Rats és a Supernem. A második kategóriába tartoznak azok a fellépők, akik a közelmúltban robbantak be a köztudatba, mint például a Brains, vagy a Soerii & Poolek, aki látványos show-val készül. A 90-es évek sztárjai közül a Kozmix, az UFO és az Animal Cannibals képviselteti magát, de természetesen itt lesz Dévényi Tibi bácsi is. Idén is lesznek külföldi sztárfellépői a rendezvénynek. Napjaink egyik legkiemelkedőbb dubstep producere és dj-je, az izraeli származású Borgore mutat be egyedi látványú showt a nyitónapon. Olyan művészekkel dolgozott együtt az elmúlt években, mint Miley Cyrus, Diplo, Tomba, vagy Shabira, akik valóban a műfaj legnagyobbjai. Borgore mellett a 90-es évek popikonja SASH! ad várhatóan felejthetetlen másfél órás koncertet. Ő az, akinek zenéjét kicsik és nagyok is ismerik, elég csak az Ecuador, La Primavera vagy az Adelante című számokat említeni. A Scooter mellett talán ő a másik legismertebb név a 90-es évekből. A Dumaszínház showmanjei közül Kiss Ádámot, Lórán Barnabást és Beliczai Balázst láthatjuk majd a színpadon.

Bővebb információk: www.egyeteminapok.bme.hu

SZABÓ ORSOLYA

## Se vele, se nélküle

A Szkéné Színház szeptember 14-i premier előadása Bulgakov Képmutatók cselszövése, amely Moliére utolsó tíz évének történetén keresztül mutatja be a politika és a művészet kapcsolatát.

Vannak korok, mikor a művészet kiszolgáltatott a hatalmi viszonyoknak, és az alkotás szabadságát politikai játszmák befolyásolják – talán ez indokolta Szikszai Rémusz rendező darabválasztását. Bulgakov drámája bár XIV. Lajos uralkodása alatt játszódik, mégis az író saját tapasztalatai-



ból indul ki, hiszen a szerzőt is cenzúrázták a maga korában. A darab kezdetén úgy tűnik, hogy a főszereplő Moliére (Fodor Tamás) karrierjének és magánéletének csúcsán van: a Királyi Színtársulat vezetőjeként arannyal jutalmazza kacagtató tréfáit XIV. Lajos (Nagypál Gábor), és gyermeke születik egy gyönyörű, fiatal színésznőtől. Ugyanakkor Bulgakov a főhőst öregségében, hibáival, kitaszítottként ábrázolja. Moliére utolsó tíz éve az egyházfőkkel való folyamatos küzdelemben telik, akik arról akarják meggyőzni a királyt, hogy művészete istenkáromló.

De kire utal a cím? Az érvénvesülni próbáló színészekre? Az uralkodóra, aki óvatosan lavíroz az egyház és alattvalói igényei között? Az egyházfőkre, akik mindent elkövetnek, hogy elhallgattassák Moliére-t? Esetleg Moirronra, a fiatal hős szerelmesre, akit Moliére felfedez és fiává fogad, az ifjú mégis elszereti feleségét, sőt elárulja mesterét? Az előadás nem ad direkt választ a kérdésekre, megmutatja minden karakternek, jelenségnek a fonákját is: így tud hitelessé válni az alamuszi király, a megalázkodó művészóriás és a vágyakozó érsek. A Szkéné Színházban második alkalommal láthatunk Szikszai Rémusz rendezte darabot. A Caligula helytartóját 2011-ben a legjobb független színházi előadás



díjára jelölték, melytől nem marad el a közel azonos szereplőgárdával létrehozott Képmutatók cselszövése sem. Az előadás úgy szembesít a ielenkor társadalmi viszonyaival. hogy közben sok humorral önkritikát is gyakorol, utalva saját maga esendőségére és mulandóságára.

TÓBIÁS LILLA

### Sikersztori az EFOTT 2012-ben

Az idei EFOTT-ra, azaz az Egyetemisták és Főiskolások Országos Turisztikai Találkozójára a szervezők előzetes várakozásaihoz képest 20%-kal többen látogattak el. A 86 ezer résztvevő így a 2012-es EFOTT-ot a fesztivál történetének leglátogatottabb találkozójává tette.

Az év legnagyobb hallgatói bulijának kikiáltott EFOTT vándorfesztivál idén július 3. és 8. között a Velence partján állomásozott. A szervezők a rendezvényt egy jól sikerült és kiemelkedő érdeklődésre számot tartó programként értékelik. Az eddigi házigazda intézmények képzeletbeli rangsorának első helyére kerül fel a Műegyetem – mondta el a Műhelynek a fesztivál egyik szervezője, mivel ilyen magas látogatószámra korábban még nem volt példa.

A siker egyik kulcsa a folyamatosan változó helyszín, amely már önmagában is érdekessé és sokszínűvé teszi a találkozót. Velence kiváló választásnak bizonyult: vízpart közeli, vonattal kb. 40 percnyi távolságra Budapesttől. A változó helyszín azonban nemcsak előnyt, hanem hátrányt is jelent a szervezőknek. Nehéz garantálni az évről évre növekvő igényeknek megfelelő infrastruktúrát, főleg úgy, hogy egy ilyen fesztiválon a település lakósságának többszöröse vendégeskedik a kempingben.

Az eddig főként magyar zenekarokra építő szervezőgárda idén úgy gondolta, hogy nyolc külföldi fellépővel is színesíti a programot. A felmérésből az is kiderült, hogy mind a kínálattal, mind pedig a minőséggel elégedettek voltak a látogatók. Két további blokk színesítette a fesztivált, ezek a kulturális és a sportprogramok voltak. Előbbiből a Szkéné Színház oroszlánrészt vállalt. A turisztikaival egybekötött sportprogramok nepszeru eleme volt a szerve zett biciklitúra, amely során a tóparti települések nevezetességeit látogatták meg a napi négy vezetett túra egyikén az érdeklődők – tette hozzá a szervező. A résztvevők nagy része visszalátogató vendég volt. A kimutatásokból kiderül, hogy nagyjából tízből négyen harmadik, negyedik alkalommal jöttek el. A szervező fontosnak tartotta megemlíteni, hogy a megkérdezettek fele nem vesz részt más nyári fesztiválon, csak az EFOTT-on. A 2013-as év házigazdájának kiléte még nem ismeretes, ugyanis a szervezés jogáért még őszig versenyeznek az intézmények.

SZABÓ ORSOLYA

14 • Műhely X. évfolyam 9. szám

### **GONDOLATOK**

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jeligével. A rovatban megjelenő írások szerzői között 5000 Ft-os könyvvásárlási utalványt sorsolunk ki december végén.

### **Fertőtlenítő**

Mindig is utáltam a kórházakat. Pedig lett volna időm megbarátkozni a steril környezettel: apám nőgyógyász, anyám az asszisztense, gyakorlatilag a szülészeten nőttem fel. De valahogy sosem tudtam megszokni az

átható fertőtlenítőszer szagot, a köveken kopogó klumpákat, a neonfények kékes vakítását, a fehér ágyneműt a piros pecséttel a sarkán, na meg az elmúlás állandó jelenlétét. Hogy valaki bejön, és nem megy ki többé. Nálam Domestos-szagú a halál.

Itt ülök a folyosón, téged meg bevittek a műtőbe. Amíg még itt voltál mellettem, valahogy együtt nem volt annyira kínos ez az egész, de most elkezdett zakatolni a fejemben a kérdés, hogy mi a fenét keresek én itt? Körülöttem vagy még terhes, vagy már nem terhes kismamák lézengenek. Kövérek, zsíros a hajuk és a bőrük, ócska melegítőben ücsörögnek, néhányan dohányoznak. Teljesen elhagyják magukat, és csodálkoznak, hogy később a férjük is ezt teszi velük. Pedig megérdemlik.

Ezt is hányszor megbeszéltük. Hogy ne aggódjak, te majd jársz terhes tornára, meg egészségesen étkezel, és csinos kismama ruhákban fogsz járni. Gyakorlatilag állandóan erre vártál, amióta megismertelek a gimnáziumban. Csak a gyerekek, meg a család. Ezért is mentél az Óvónőképzőre tovább, pedig mennyit vitatkoztam veled, hogy elfecséreled a tehetséged. Kitűnő közgazdász lehettél volna, talán jobb is, mint én: olyan volt az agyad, mint egy számológép meg egy szivacs összegyúrva. De te mégis gügyögő gyerekekkel akartál vacakolni. Aztán egy idő után már nem volt elég a napi nyolc óra az óvodában, elborították az agyad a

hormonok, és feltétlenül saját gyereket akartál. Én meg nem. Se pénzem, se időm, se kedvem nincs még egy csecsemőhöz. Harminc éves vagyok, most kezd felfelé ívelni a karrierem, hova rakjak egy gyereket a Google Calendar-ban. Még a kezedet is megkértem, hogy megnyugodj, de neked az sem volt elég: az eljegyzési vacsorán is arról értekeztél anyámmal, hogy mikorra tervezed a babát. Te. Mert engem elfelejtettél megkérdezni.

Most meg, hogy sikerült, hirtelen betojtál. Emlékszem, éppen békésen söröztem a haverjaimmal, és próbáltam kiengedni az egész heti gőzt, amikor zokogva felhívtál, hogy terhes vagy, de nem akarod megtartani. Most nem. És kérjek egy időpontot az apámhoz, abortuszra. Meg kísérjelek el, mindenképpen, mert szükséged van rám.

Én meg, mint egy pincsikutya, felhívtam apámat, kértem időpontot és elkísértelek. És most itt ülök a folyosón, inhalálom ezt a fojtó Domestos-szagot, és a végletekig szánom magam. Ahelyett, hogy azzal foglalkoznék, mi történik a műtőben, ahol rajtad kívül az anyám meg az apám is ott tesz-vesz, ráadásul benned, csak magamra tudok gondolni. Meg arra a valakire, aki szintén ott van a műtőben, de a többiekkel ellentétben, hozzá semmi közöm. Bár ha belegondolok, hivatalosan már hozzád sincs: fél éve felbontottuk az eljegyzést, mert összejöttél az oviból az egyik kölyök apjával. Csak hát azért tizenöt év mégiscsak tizenöt év, és valamiért én ülök itt, nem az a kretén, aki felcsinált.

Még sosem volt ekkora késztetésem arra, hogy megigyam a Domestost, amivel a takarítónő éppen a lábam körül próbál felmosni. Hátha lefertőtleníti a szívem, és kimar belőle téged. Látod, mindig mondtam, hogy Domestos-szagú a halál.

KOCSIS BRIGITTA

### Félelem

A körúton sétált, hosszan, szinte minden kirakatot megnézett. Színház után nem szeretett egyenesen hazamenni, inkább az utcákat rótta, egyedül, a gondolataiba mélyedve. Ilyenkor csakúgy pörögtek a fejében a darabbeli jelenetek, vidám vagy búskomor, festett arcok, élénk színű ruhákban pompázó nők, öltönyös férfiak – még ott zakatolt benne minden, amit látott és hallott. Lilit lenyűgözte a színpad világa, gyermekkori álma volt, hogy színésznő legyen, de a főiskolára nem vették fel, így hát elment inkább gépírónőnek – akkoriban az divatos pálya volt a lányok előtt.

Már régóta nem gondolt arra, mi lett volna, ha... Sok dolog úszott el az életében, melyre nagyon vágyott, a csalódáshoz pedig hozzászokott. Férjhez nem ment, gyereket nem szült, apja-anyja rég meghalt már, egyetlen öccse meg Torinóba költözött, hosszú ideje nem is hallott róla. Egyedül élte a mindennapjait, egyetlen szórakozása a színház volt, de ennek is szabnia kellett egy határt, mert csekélyke fizetése – ellentétben a jegyárakkal – az évek során alig nőtt valamicskét.

Ezek jártak a fejében, amikor az egyik kirakat előtt hirtelen megállt, és rácsodálkozott saját tükörképére. Fakónak látta magát, ráncosnak, sötét ruháiban olyan volt, mint egy öregasszony. Nem tetszett a kép, átfutott rajta a hideg, megborzongott. Valóban, ennyire megöregedett volna? És akkor érdemes-e még élni egyáltalán? Hát nem ugyanaz várja minden nap otthon? Sarkon fordult és szorosan maga elé nézve ment tovább, meggyorsította a lépteit.

Vagy fél órája menetelt így szakadatlanul,

amikor észrevette, hogy nem is a körúton van már, hanem egy kihalt, gyéren világított utcán találta magát. Sötétben másnak látta a várost, biztos volt benne, hogy járt már ezen a környéken, ám most mégis minden kétségbeejtően ismeretlennek tűnt előtte.

Nagyot sóhajtott. Lehajtotta a fejét, mint akinek már minden mindegy, és ahelyett, hogy a körút felé iparkodott volna, haladt tovább, a sötét utcán, maga mögött húzva az emlékeit. Aztán egyszer csak meggyorsult a szívverése: lépteket hallott, melyek azonos tempóban követték. Még jobban megszorította a táskája fülét, és összehúzta magán a kendőjét. Mintegy ötven méterre maga előtt kivilágított utcasarkot látott, afelé igyekezett, egyre gyorsabban. Ám a léptek is gyorsultak a háta mögött, egyre hangosodva, Lilit pedig bénító félelem fogta el, már nem volt mindegy, már szeretett volna újra a körúton ballagni,

kirakatokat nézni, aztán hazamenni és inni egy csésze teát vagy bekapcsolni a tévét. A lépések nem akartak szűnni és tudta, hogy követője lassan utoléri. Nem sok választotta el őket egymástól, a fények azonban még mindig nagyon messze voltak. Úgy érezte, menten elájul, ha nem tesz valamit, ezért életében először megfordult és szembenézett a sorsával.

Évekkel később úgy emlékezett erre a jelenetre, hogy táskáját abban a pillanatban a magasba lódította, és egy erőteljes ütést mért üldözője fejére, aki megtántorodott, majd arcát takarva elfutott. Hónapokig mesélte a szomszédjainak, és úgy érezte, új erőre kapott, mégiscsak szép dolog, hogy valaki az ő korában szembe mer szállni ilyen alakokkal. Valójában azonban Lili előtt nem állt senki, a lépteket is csak képzelte, ám kétségkívül ez volt élete legnagyobb jelenete.

KONTOR ILDIKÓ

### TANÁR-DIÁK AJÁNLÓ —

### Köztéri Szobrok



Veress Árpád, a Repülőgépek és Hajók Tanszék docense

### Megváltó Krisztus szobra

Mint minden ember számára, így nekem is az élet egyik legfontosabb kérdése az emberi faj eredete és létezésünk célja. Napjainkban, ezek megválaszolására többféle elmélettel is találkozhatunk – elsősorban tudományos, filozófiai és vallási alapú ideológiák formájában – azonban nincs egyértelmű bizonyíték egyik alátámasztására sem. Ehhez az igazság- és

útkereséséhez kapcsolódik az egyik legmonumentálisabb műalkotás, a Rio de Janeiró-i Megváltó Krisztus szobra. Jézus testtartása alázatot, a várost ölelő karja örökkévaló jóságot, védelmező szeretetet, megbocsátást és áldást fejez ki, melynek elfogadása, befogadása és megtartása teremti meg számomra az emberi lét értelmét. A szobor a Tijuca Erdei Nemzeti Parkban, a 710 m-es Corcovado hegy tetején található Brazíliában. A kb. 1100 tonnás és 39,6 méter magas emlékmű 1931-re készült el, Paul-Maximilien Landowski lengyel-francia szobrász tervei alapján art deco stílusban. Sajnos személyesen még nem volt szerencsém megtekinteni, de amint lehetőségem lesz rá, megteszem.



Stefanics Noémi, a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar Biomérnök szakos hallgatója

### Mátyás király emlékmű

Idén nyáron már második alkalommal csodálhattam meg a kolozsvári Mátyás király emlékművet. A monumentális méretű szobor Fadrusz János legkiválóbb alkotása, amit 110 évvel ezelőtt, 1902-ben avattak fel. A kompozíció központi figurája a lovon ülő Mátyás király, kinek alakja óriási erőt és határozottságot sugall. A körülötte álló négy férfinak a kolozsvá-

riak adtak nevet, pedig eredetileg jelképes figurának szánta őket a szobrász. A helybeliek névadása szerint köztük van Kinizsi Pál temesi bán és Báthory István Erdély fejedelme is. Az elmúlt években sokat lehetett hallani a Szent Mihály templom előtti téren található szoborról, mert állagát erősen megviselte az idő: elgyengült a talpazata, néhol kinőtt rajta a fű, belefolyt a víz és hullani kezdtek elemei. A román és a magyar kormány együttesen működött közre a királyi szobor restaurálásán, s tavaly január óta ismét eredeti pompájában tündököl a település egykori szülöttének emlékműve. Érdekesnek tartom, hogy a ló hasüregébe egy időkapszulát építettek be a felújításkor, melybe a világ különböző pontjaiból érkező üzeneteket és újságcikkeket helyeztek el azzal a reménnyel, hogy az utókor számára marad néhány kézzel fogható emlék a mából.

### Sudoku

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház David Harower: Blackbird c. 2012. október 5-i előadására, valamint egy további szerencsés megfejtőnk a BME Ajándékbolt jóvoltából egy pólóval lesz gazdagabb. A megfejtéseket a magazin@muhely. com e-mail címre várjuk 2012. szeptember 9-ig. Előző számunk nyertesei: Pocsai Zsófia (színházjegy) és Tóth Attila (póló).

					4			
9							2	3
1		2			9	6		
					1	3	5	
			6	7	2			
	7	1	4					
		9	1			7		4
6	5							8
			3					

2012. szeptember 3. Műhely • 15



Budapesti Egyetemi Sportnap 2012.09.10. (hétfő) - 0. nap

# Brains, Andro,

Hősök, Nagy Feró, Vis Maior, és még sokan mások

Dumaszínház: Beliczai Balázs

1. NAP Kedd szeptember 11.

# Supernem, Soerii & Poolek,

Dévényi Tibi bácsi, és még sokan mások Lorán Barnabás

Julia Carpenter, Paddy & the Rats,

Cannibals, ZUP, és még sokan mások 3. NAP csütörtök

szeptember 13.

Dumaszínház: Kiss Ádám

**BME Diáknap** 

Helyszín: Budapest/Infopark/Magyar tudósok körútja

### legyárak:

elővétel bérlet (diákigazolvánnyal) 3.500 Ft elővétel bérlet 4.500 Ft

helyszíni napijegy (diákigazolvánnyal) 1.500 Ft helyszíni napíjegy 2.500 Ft

